XI. évfolyam. Budapest, 1902. március 15. 11. szám.

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában: Egész évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor. Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkeszti és kiadja: BUDAY ALADÁR
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szentkirályi-utcza 28/b.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor. Európa egyéb államaiba és Amerikába egész évre 7 kor.
Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér.

Március 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap kél	Nap nyug.	Nap hossza	☾	Hold kél	Hold nyug.	Hold-változás
16 Vasárnap	Feketevasárnap	János (VIII., 46—59: Ki fedd meg engem közületek bűnről?	3 Nagyböjt 1.	Ján. (I. 43—51): Filep fogadása és Nátánael kétkedéséről.	5 56	5 49	11ó. 53 p.		9 50	dél e.	☽ Első negyed 16-án é. 11 ó. 13 p.
17 Hétfő	Gertrud		4 Geresimus		54	41	57		10 50	1 43	
18 Kedd	Sándor, Ede		5 Konon vt.		53	52	59		d. u.	2 15	
19 Szerda	József n. a.		6 42 vértanu		50	54	12 ó. 4		0 59	2 58	
20 Csütörtök	Joakim		7 Vazul		49	55	6		2 10	3 35	
21 Péntek	Fájdalmas Szűz		8 Teophilak		46	57	11		3 20	4 7	
22 Szombat	Oktávián		9 40 szeb. vtk.		44	58	14		4 28	4 35	

Az aratási ünnepélyekről.

Darányi földmivelésügyi miniszter tagadhatatlanul szivén és lelkén viseli a munkásnép sorsát, a melyen közvetetlenül és közvetve segiteni igyekszik; ilyen intencióból hivta föl a mult évben a nagybirtokosokat, hogy elevenitsék föl az aratóünnepélyek régi szokását.

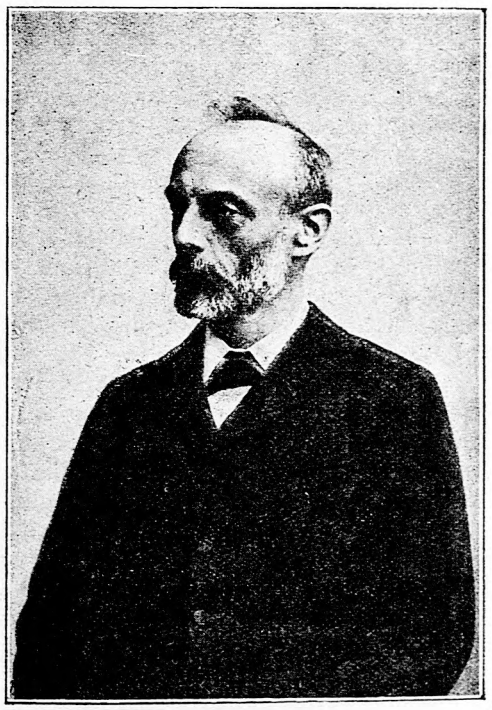

Hegedüs Sándor.

Horánszky Nándor.

Az a patriarkális viszony, a mely a régi világban, illetőleg a hetvenes évekig a földesur és cselédje között fennállott, ma már, sajnos, csak jó emlékében van meg. Földesuraink ma vagy bérbe adják birtokukat, akkor épen semmi összeköttetésük a gazdasági munkásokkal, vagy ha házilag kezelik, ugy legföljebb jószágigazgatójukkal érintkeznek, gazdatisztjeiket is alig ismerik. A bérlők, a sulyos gazdasági viszonyok mellett, nagyon kihasználják a kézi munkaerőt. A házi kezelésnél sohasem elég a jövedelem, a melynek okai, sajnos, legtöbb esetben — szerintük — a

gazdatisztek; ezért nem irigylendő manapság ezeknek a sorsa, nekik is takarékoskodni kell a végletekig, hogy az örökös szemrehányásokat legalább mérsékelni birják. Mindezekből világos, hogy fölösleges kiadásokat kevés gazda engedhet meg ma magának — igy maradtak el az aratóünnepélyek is.

Bármily gyöngéd volt a földmivelési miniszter ez irányu fölhivása, mégis nem ok nélkül keltett némi reczenzust, mert a válságos mezögazdasági viszonyok mellett, bár a legszelidebb nyomással is odatörekedni, hogy a nagybirtokosok költséges ünnepélyeket rendezzenek és állandósitsanak meg (mert a hol elkezdik, ott folytatni is kell): hát ez kérem *nem egészen felel meg a következményeiben is jól megfontolt, tapintatos eljárásnak.* Ezt megteheti a miniszter ur az állami birtokokon és megtehetik egyes dusgazdag földesurak, de nem azok a kik jövedelmeikre, mint föltétlenül szükségesekre, ugyszólván utolsó fillérig utalva vannak, a kiknek birtokaik sulyos terheket viselnek; de nem igen tehetik meg a bérlök sem. Az idei év már megszülte ennek visszahatását, mert sok helyen a szerződések megkötésénél, a vállalkozók követöleg léptek föl, ugy indokolván ezt, hogy kvázi kötelessége volna a földbirtokosnak nagyszabásu aratóünnepélyt rendezni, hivatkozván itt-ott megtartott ilynemü ünnepélyekre. Hát az ilyen *atyai gondoskodásból, a mely más bőrére megy,* nem igen kér a gazdaközönség, a melyről nagy kiskoruságot tételez föl a miniszter ur akkor, a midőn nem tételezi föl felöle azt, hogy a saját jól fölfogott érdekében, a közérdek szem elött tartásával, a maga lábán járni ne tudna, hanem a mint megteszi a miniszter ur — igen helyesen — hogy régi, hüséges cselédeket megjutalmaz: épen ugy utalványozzon ki az állam kasszájából — ha van annyi fölösleg — aratóünnepélyekre is ott, a hol a munkások erre érdemesek.

Más orvossága van a gazdaság munkás-szocializmusnak, nem az aratóünnepélyek rendezése. Tessék odahatni a miniszter urnak, hogy az a munkásnép is a keresztény vallás erkölcsös nevelésében részesüljön és alkalom nyujtassék neki arra, hogy vallási kötelességét teljesithesse. A mezögazdasági munkásnak ugyanis nincs ünnepe, ha gazdája azt akarja, mert egyedül a gazdától függ a munkát sürgösnek minösiteni, hogy a vasárnapi munkaszünetet, a mely mindenütt kötelező, be ne tartsa. Azután szabaditsa ki a miniszter ur a szegény, megszorult munkást az uzsorának gyilkos karmai közül, mert a szegény munkás manapság legtöbb helyen nem magának, hanem a korcsmárosnak és a szatócsnak keres, a kiknek kegyelméből tengeti életét, mert a rossz italt és a silány czikkeket méregdrágán fizeti meg. Szóval a munkásnép ma olyan, mint az a fejöstehén, a melyet mindenki csak fejni akar, de megfelelő táplálásáról senki sem akar gondoskodni. Az ilyen bajokon egy eszemiszommal segiteni nem lehet, sokkal jobb volna ennél, ha azt a költséget, a melybe az aratóünnepélyek görbe napjai kerülnek, munkásözvegyek vagy árvák segélyezésének maradandó alapjára forditanák.

Födolog, hogy ismerni kell a munkásnép helyzetét, bajainak okait. Ezek alapján lehet csak radikálisan segiteni rajtuk, nem pedig a hivatalok zöld asztalainál megfogamzott kisérletezésekkel.

Báró R. S.

Hasznos tudnivalók a zsidókról.

Elmondta dr. *Artim Mihály*, zborói képviselő az országházban.

Elmondom, hogy a zsidók mikép csalják a népet.

Egyik eset.

A szegény ember által kölcsönvett pénzről a zsidó két kötvényt állit ki. Az egyik szól a tőkéről, a másik a kamatról. Mig a szegény ember fizeti a tőkét és a kamat utáni kamatot, addig jól van, de ha nem birja azt megfizetni, akkor azután beperlik. A per vége itélet, az itéletnek vége egyezkedés. A szegény ember valahogy csak kiegyezkedik vele. Ha nem fizeti ki a szegény ember a zsidót egész tisztára, akkor a kötvényt nem adja ki neki azért, mert azt ki nem fizette. De ha kifizeti, akkor sem adja ki, mert teteti magát, valami nyomtatványféle megsemmisit előtte s azt mondja, hogy az az ere leti kötvény volt. A megmaradt kötvénynyel azután várakozik vagy 20 esztendeig, mig vagy az illető, vagy pedig a tanuk elhalnak, azután ujból beperli. Ez az egyik eset.

Másik eset.

Egy másik eset a következő. Mióta a marhalevelek megdrágultak, a szegény ember behajtja a vásárra a tehenét, mert nem tudja kifizetni az adóját. Elmegy tehát a zsidóhoz és azt mondja: Kölcsönözzön nekem tizenöt krajczárt marhalevélre. A zsidó erre azt mondja: Miért nem? Kölcsönözhetek 100 forintot is, mert tudom, hogy becsületes ember vagy, de csak váltóra ird alá magad, mert tudom, hogy irástudó vagy; nem is kell tanu a 15 krajczárhoz. A szegény ember is gondolkozik, hogy a tizenöt krajczárnyi kölcsönhöz nem kell tanu, alairja hát a váltót, a zsidó aztán 15 krajczárból csinál 150 forintot; átadja a váltót egy másiknek, a másik egy harmadiknak, a harmadik azután perli és a szegény embernek 150 forintot kell fizetnie. Más mód nincs ilyenkor, minthogy kölcsönveszi azt a pénzt, azután kimegy Amerikába.

Harmadik eset.

Egy harmadik eset, hogy összeáll két-három zsidó és a telkes halála után egy kötvény alapján 6—800 forintot követelnek az örököseitől. Mikor a szegény ember halálán van, számadást csinál, összejön a rokonsága, oda jön a pap is megbeszélik, hogy mivel adós. Hivják a zsidót is jöjjön el számadást csinálni. Erre azt mondja, hogy ő még ráér, ha az illető halála utján van, nem akar

neki alkalmatlankodni. A telkes halála után azután előáll azzal, hogy neki az illető 6—800 forinttal tartozik. Van neki erre egy csomó tanuja, formailag kifogástalan kötvénye, eladják a telket és földönfutókká lesznek a gyermekek. Ez napirenden volt már egy időben. Ezek közül sikerült azután nekem egyet hüvösre tétetnem. Elfogták, de megszökött. Elerresztették.

Negyedik eset.

Az én községemben egy szegény ember az erdődi uradalomtól vásárolt földet. A főszolgabiró irta az adásvételi szerződést, Fest Lajos volt a közvetitő, mint az uradalom fiskálisa. Az a zsidó Isten tudja, hol volt, Galicziába vagy Oroszországba, de elég az hozzá, hogy bejött a községbe. Az a szegény ember nem volt adós a zsidónak, de a zsidó tulajdonjogi pert inditott a szegény ember ellen bizonyos alapon és oda itélték a zsidónak a földet. Hiába hivatkozott, hogy 27 évig bitokolja a földet, hiába hivatkozott az adás-vételi szerződésre, még 200 forint költségbe került neki a per. A szidó eladta a földet 600 forintért s igy kész az utja Amerikába, elmehet.

Ötödik eset.

Vagy előfordul az az eset is, hogy azt mondja a zsidó a szegény embernek: «Tudod mit: én adok neked pénzt kölcsön, de ne szólj senkinek, mert már ugyis meg vagyok róva mindenféle kamatadóval és nem szeretnék már annyit fizetni». Ezzel a kötvény helyett adás-vételi szerződést állit ki a szegény ember telkéről, azonkivül a kamatra nézve is állit ki kötvényt, mert nem mondja, hogy 8—9 százalékra adja a pénzt, hanem azt mondja, hogy pl. «két évre 40—60—80 forintot fog fizetni, mint tőkét». Erre a zsidó elveszi az első évben a perczent fejében a szegény embernek első tehenét, a második évben a második tehenet viszi el; a harmadik évben azután már nincs tehén, tehát pénzt kell kölcsön vennie annak a szegény embernek; vesz is valahonnan pénzt kölcsön, de a negyedik évben már kölcsönt sem ad a szegény embernek senki; akkor beperli a zsidó a kamat iránt és elveszi a szegény ember ingóságait, majd a tulajdonjog iránt perli és elveszi a telkét. Jelenleg 15 ily eset van kerületemben.

Fontos kijelentés.

Az én kerületemben igen nagy számmal vannak zsidók, a kik valósággal foglalkozás gyanánt üzik a hamis tanuzást.

Mi ennek a vége?

Ez a nép ennélfogva otthon sem érzi magát biztonságban. Arra van utalva, hogy legelőt béreljen, tüzitát vegyen s robotoljon az uj földesurnak, a zsidó földesurnak. Ehhez járul, hogy a szegény nép a törvény előtt sem talál védelmet, igy tehát az uzsorás zsidó is hatalmaskodik rajta. *Az egyik oldalról az uzsorás zsidó, a másik oldalról a földbirtokos zsidó, hátulról pedig a liberális rendszer tolja öt kifelé Amerikába.*

POLITIKAI VILÁG.

Krónika a hétről.

A peticzió.

Gabányi Miklós diósadi függetlenségipárti képviselő mandátumát a képviselőház ötödik birálóbizottsága megokolás nélkül megsemmisitette. Ez az itélet szent és jogerős maradt volna, a szabadelvü párt nyugodt lelkiismeretét mi sem furdalta volna — ha annyiban hagyjuk a dolgot. Csakhogy a függetlenségi párt ugyis kisebbségben van, nem vesztegetheti el az embereit — hiába, nem hunyhat szemet igazságtalan sérelmek előtt. Mikor aztán látta a jobb oldal, hogy beletört a bicskája a mesterkedésbe, akkor hirtelen eszükbe jutott, hogy a választási bizottság egyik tagja nem tette le az esküt, azért a határozat érvénytelen. De a kormány részéről kiküldött vizsgálóbiztos is azt mondja, hogy Gabányi választása törvény- és jogszerüleg folyt le. A mandátumot a keddi országgyülés tehát végleg igazolta.

Hegedüs nyugdija.

Hegedüs Sándor volt kereskedelmi miniszter azt a szándékát fejezte ki, hogy nyugdijának felét minden évben a Hirlapirók Nyugdijintézetének, a másik felét a Vasutasok Nyugdijintézetének fogja adni. Nem tudjuk mennyire fog ez a szándék megvalósulni, de abban az esetben megmutatná Hegedüs, hogy nem a saját, hanem a *köz* érdekét szolgálta. Mert borzasztó pénz az a *nyugdij* minden évben... s a népnek verejtékkel kell dolgoznia, hogy egyesek kényelmét és nyugalmát előmozditha-ssa. Egyesek fizetést huznak a pihenésért, mig milliók szenvedve nyögnek — egy miatt.

A czimer.

Lám, a külföldön is kezdik elismerni, a mit Ausztria semmiképen sem akar, hogy a magyarnak jussa van a magáéhoz. Németország két nagy városában, Münchenben és Nürnbergben a magyar követség palotáiról levették a régi német czimert és föltették helyébe a szép magyart, magyar fölirással. Milyen jó, ha egy magyar ember idegenbe vetődik és megismeri hogy az *a mi házunk.* Bár csak mindenütt igy cselekednének s bár köztünk, magyarok közt ne volnának ellenségei szép nyelvünknek és nemzeti önállóságunknak.

Munkásakczió a kormány részéről.

A miniszterelnök Szapáry Pál gróffal és Visontai Soma országgyülési képviselővel nagyon fontos és társadalmi szempontból szükséges ügyben értekezett. Széll Kálmánnak szándéka a kormány támogatásával oly intézményeket létesiteni, a melyek — legalább egyidőre — hálára köteleznék a társadalmat. Bajok, nagy bajok orvoslásáról van szó. Enyhiteni a munkátlanságon. Óriási szövetkezeti áruházakat létesiteni, a hol állandóan foglalkoztathatnák a munkásokat. Egy nagy lépés volna társadalmunk helyes uton való haladásában, ha ezt a tervét Széll megvalósitaná... de előbbre vinné a magyar ipart is.

Széll politikája.

Olyan ügyes politikája még talán nem volt miniszterelnöknek, mint a milyen a Széll Kálmáné. Neki köszönheti a szabadelvü párt uralmát, ő vezette diadalra a parlamentárizmust... oh! bár az ország javát *igazán* előmozditaná a többséguralom... de a Széll müve *csak* ügyes politika és semmi más. Most is, hogy ki tudta választani az időpontot, a mikor Horánszky beléphet a kabinetbe s ez a belépés nem a nemzeti és a szabadelvü párt szövetkezése, hanem valóságos egygyéolvadása. Bizony, bizony, ha Széll *akarná*, önálló vámterület és ál alános választási jog révén *magyarrá* és *nagygyá, függetlenné* tehetné Magyarországot. Igyekezzék a kormány előbb belpolitikát, közgazdasági és társadalmi kérdéseket egységessé és szilárddá tenni s akczióját csak azután érvényesitse a külpolitikában.

Pángermánizmus.

Két tüz közé fogják a magyarságot ma, a mikor fejlődése utján épen az első lépést akarja megtenni. Nem nyilt erő... alattomos titkos ellenség, mint a féreg a fagyökerén, pusztit, rombol bennünket. Északon a pánszlávok, délen a pángermánok akcziója. A B. H. érdekes adatokat közöl a legmagyarabb vidék, a Bánság állapotáról. Korn és Steinacker, a pángermánok két nagy agitátora müködik ott — és most már vakmerő nyiltsággal. Egyes vidékek lakóit már teljesen elbóditották. A magyarok meggyülölik saját hazájukat és nyelvüket, a szorgalmas, templomba járó nép munkakerülő, korcsmázó lesz. S a vész már is nagy. Most érvényesitse a miniszterelnök ur a szavát!

A konverzió.

A magyar konverzió ügyében most folyik a tanácskozás. A konverzió az a cselekedet, mikor egy ország a hitel kamatjait leszállitja. Széll Kálmán is leakarja szállitani a jelenlegi kamatlábot, a mi talán még egy kissé korai volna, mert a konverzió csak akkor érvényesülhet, ha az illető állam pénzügyei rendezettek és kifogástalanok. Azért nem ártana, ha még egy ideig várakozna a kormányelnök.

*

A honvédelmi miniszter lemondott. Fejérváry Géza báró, ki tizennyolcz év óta minisztere a honvédelemnek, mult szombaton beadta lemondását. Magas korára és gyönge egészségére hivatkozott, de az igazi ok az, hogy Horánszky Nándorral, ki neki régi ellenfele és haragosa, nem akar együtt kormányon lenni. Széll Kálmán miniszterelnök mindent elkövet marasztalására, de Fejérváry hajthatatlan. Utódjául *Jekelfalussy* Lajos van kiszemelve, ki máig a közös hadügyminiszterium osztályfőnöke, magyar ember. Mi katholikusok Fejérváry távozásának csak örvendhetünk, sok keserü napot okozott nekünk az egyházpolitikában. Ha ő nincs mellette, ma is békén vagyunk. Mint magyarok is szivesen halljuk Fejérváry letünését, mert oly konokul senki sem szegült nemzeti érdekeink ellen mint ő.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten. Széll Kálmánnal tárgyalandó, Körber a mult héten Budapesten járt és hosszabb beszélgetést folytatott a magyar miniszterelnökkel. Vitatták az autonóm vámtarifa függőben lévő kérdéseit, a kvótaküldöttség és a delegáczió tagjainak megválasztását, de még nem jutottak megállapodásra. Körbert hosszabb kihallgatáson a király is fogadta.

Kereskedelmi mozgalom. A nagyobb orosz városok most mozgalmat inditottak, melynek az a czélja, hogy a kereskedelmi szerződések megnyitása alkalmából Oroszország szorosabb kereskedelmi viszonyba lépjen Ausztria-Magyarországgal.

Az uj miniszter. A mult héten két nevezetes napja volt a kereskedelmi miniszteriumnak. Csütörtökön bucsuzott el Hegedüs és pénteken üdvözölték Horánszkyt. Mindkét ünnepi aktusban az egész tiszti- és hivatalnoki kar részt vett.

Monarchiánk és az Egyesült-Államok. A washingtoni osztrák-magyar követséget és a Bécsben székelő amerikai követséget legközelebb nagykövetséggé emelik. A kezdeményezés monarchiánkból indult ki s Amerikában nagy örömet keltett. A Washingtonban székelő osztrák-magyar követ *Hengelmüller*, a bécsi amerikai követ pedig *Mac Kornick*.

A székesfehérvári püspök bevonulása. Várossy Gyula dr. a mult vasárnap tartotta ünnepies installáczióját uj székhelyére. A város nagy fénynyel és ünnepies pompával fogadta. Azután mise és ünnepi lakoma volt.

A katholikus autonómia. A katholikus önkormányzást szervező kongresszus a héten tartotta utolsó üléseit, melyekben a szervezet tervét harmadszori olvasásban tárgyalták. A tervezet most már fölterjeszthető ő felsége elé, szentesités végett.

Dalmáczia helytartója. A király Dalmáczia helytartóját, *rhonfeldi Dávid Emilt* saját kérelmére nyugdijazta és helyébe *báró Handel Erazmust* nevezte ki.

A pápa jubileuma. A pápa vasárnap fogadta Belgium, Szászország és Montenegró rendkivüli követeit és az orosz miniszterelnököt ünnepies kihallgatáson, hol mindegyik átadta uralkodójának levelét. Ugyancsak vasárnap két csapat magyar zarándok indult Budapestről Rómába, a kiket az Országos Pázmány-Egyesület vezetett.

Országgyülés.

Darányi tárczája.

Megindult a földmivelési minisztérium költségvetésének tárgyalása. Élénk és tartalmas lesz az, mert a közgazdasági kérdések uralkodók ma az országban, és a szocziális kérdések sulyát mindenki egyaránt érezi. De azért is, mert agrár állam vagyunk és a legtöbb gyakorlati érdeket csak a földmivelés elégitheti ki; tehát a növénytermesztés és az állattenyésztés fokozásától függ minden. Darányi megérdemli, hogy a nép apjának nevezzék, mert a magyar nép érdekében valóban igen sokat tett. Az állategészségügy megfelelő rendezése, a selyemtenyésztés emelése, a kertészet odaadó ápolása és a kisérletek fejlesztése mellett azok a mezőgazdasági és munkástörvények, melyeket ő kezdeményezett, mind azt bizonyitják, hogy a szocziális kérdéseket egyik elődje sem ismerte föl jobban, mint Darányi. Hetedik esztendeje miniszter és ez idő alatt népszerüsége folyton folyvást fokozódott. Ennek okát legjobban megfejti az a néhány kiadási tétel, melyet a földmivelési költségvetésből ideiktatnak. Ezek mind a «kisemberek» jólétének emelését czélozzák:

Téli tanfolyamokra, ipari oktatásra	225.000	kor.
Gazdasági szakirodalom támogatására	60.000	«
A székely földmivelő nép segélyezésére	38.000	«
Székelyföldi szövetkezetek támogatására	70.000	«
Hegyvidéki (ruténi) szövetkezetek támogatására	24.000	«
Szövetkezetek támogatására általában	400.000	«
Munkásügyekre	200.000	«
Gazdasági cselédek jutalmazására	10.000	«
Népkönyvtárakra	80.000	«

Ezekből világos, hogy Darányi politikája okos: az alsó népréteget siet megszilárditani. Ő az az ember, a ki nem elégszik meg a puszta jó szándékkal; tényleg olyan eredményeket mutathat elő, kivált a gazdasági szakértelem fejlesztése körül, mik még a nyugati kulturállamokban is példaképül vehetők. Ehhez járul még a munkásbiztositás hasznos intézménye, mely csak azért nem lett még teljesen népszerü, mert a végrehajtó szervezet sem elég tökéletes még hozzá.

A szövetkezetek szervezésének áldott mozgalma már is látható gyümölcsöket terem; sajnos, hogy nem láthatjuk oldala mellett a magyar nemzet millióit, annál sajnosabb, mivel mindnyájan tudjuk, hogy e téren apró eszközökkel igazán érdemes eredményt — magyarán mondva: hasznot — nem érhet el senki.

Darányi miniszter politikájának legszebb jellemvonása az, hogy politikai ellenfelei is kénytelenek munkája iránt tisztelettel adózni, pl. mi is, kik pedig benne, mint a liberális irány egyik hivében, föltétlen jó barátot nem láthatunk. Ám az ő liberalizmusa már nem oly merev, mint eddig általában volt. Hisz mindmáig csak az ipar és

kereskedelem fokozása képezte a kormányok gondját és a földmivelést mindig reakczios foglalkozásnak tekintették.

A földmivelésügyi költségvetés tárgyalását *Papp Géza* előadó nyitotta meg, szakszerü beszédben elfogadásra ajánlva azt. Költségekre 35.481.840 korona van előirányozva, tehát 25.566 koronával több, mint a mult évben. Rátért a többkiadás indokolására, melyet a kopárterületek befásitása s egyéb hasznos befektetések tesznek szükségessé. Sorra vette előadó az összes tételeket, az azoknál előforduló megtakaritásokat, jövedelmi többleteket, apadásokat és ujabb beruházásokat. A földmivelésügyi kormányzat nem szünik meg áldozni a gazdasági ismeretek fejlesztésére. Ujabb földmives-iskolákat állit s gazdasági vándortanitók előadásait évenként most már ezer és ezer földmives gazda látogatja. Ugyancsak nagyobb pártfogásban részesiti a földmivelésügyi miniszter a gazdasági szakirodalmat is. Fölsorolja, hogy az állattenyésztésre fokozatosan mily befektetések hozattak, melyeknek eredménye már is mutatkozik. Ezt a statisztikai adatok fölsorolásával is bizonyitja. Szól azután a tejgazdaság emelkedéséről, a tejszövetkezetek üdvös működéséről, melyeket a földmivelésügyi miniszter szintén támogatásban részesiti. Rámutat arra, hogy mi történt a fölvidéki, az éjszaki Kárpátok legelőinek fölhasználásával, mely által több ezer szegény embernek létföltétele biztositatott.

A költségvetésbe a vizimunkálatokra is tekintélyes összeg van fölvéve, nemkülönben a kulturmérnöki hivatalra is. Fölsorolja azután azokat a czélokat, melyek megvalósitását a kormány a szőlészet és borászat érdekeinek előmozditására megvalósitani óhajt s ezek közt van első sorban a borászati szövetkezetek kifejlesztése is. Nagyobb mérvben óhajtja fejleszteni a földmivelésügyi kormány a kertészetet, gyümölcsészetet és a tenyésztést is. 40.000 koronát irányoz elő a kártékony rovarok irtására s 430.000 koronát a gazdasági munkaügyek rendezésére, melynek szocziális fontosságát senki sem tagadhatja. A selyemtenyésztésre 5,211.600 korona vétetett föl, a mely többlet a termelés nagyságában leli magyarázatát. Meleg elismeréssel emlékezik ott meg Bezerédj Pál országos selyemtenyésztési fölügyelő e téren való önzetlen hazafias müködéséről. Ajánlja a költségvetés elfogadását.

A szerdai ülésben elsőnek Eötvös Bálint szólott a földmivelési költségvetéshez a függetlenségiek közül. — A vadászatnak, mint gazdasági ágnak fejlesztéséről kezdte szavait, hogy az ne csak uri kedvtelés legyen, mint eddig volt, hanem a nép, egy részének jövedelmi forrása mint régen volt. A halászatot is ne csupán egyes társaságoknak adja bérbe subventió mellett a kormány, hanem biztositva azt a népnek, mint megélhetési módot. A gépekkel való házalás ellen szigoru törvényeket sürget, továbbá sürgeti a progressziv adó behozatalát, a jégkár elleni biztositás általánositását, a szállitásra alkalmas vizi utak fejlesztését és közraktárak épitését; a katonaságot gazdaságilag is nevelni és mezőgazdasági munkára fölhasználni kellene. Miután kijelenti, hogy ő és pártja az önálló vámterületnek hive, rámutat arra, hogy az osztrák-magyar-bank csak 92 napos lejárati váltókat fogad el, a mi miatt a gazda nem veheti igénybe ezt az egyedül olcsó hitelt, mert vetéstől aratásig sokkal hosszabb az idő, hanem kénytelen kisebb takarékpénztárak kölcsöneivel dolgozni, nyolcz esetleg több százalék ellenében.

Feilitzsch Arthur báró az erdőbirtokok és erdőmunkák czélszerü állami kezeléséről szól és arra kéri a minisztert, hogy a jobbára a nemzetiségek által lakott erdővidékeket fokozatosan vásárolja meg, mert a kincstári erdőbirtokok minden egyes tisztje és közege, hivatott őre lesz ott a magyar állam eszméjének. Bátran mondhatja, hogy például a havasi oláhok tunya, léha, dolgtalan nép, kiket azonban erdőmunkával igényein fölül való keresethez jutathatna az állam, a mi által a gyülölet helyébe, mely most szivét a magyarság irán eltölti, a magyar államhoz való ragaszkodást ültethetnők. A telepités szakszerü kezelését, hogy elérhessük, külön telepitési törvény kodifikálását tartja kivánatosnak. — Végül bizalmát fejezi ki a földmivelési miniszter előtt.

Az ülés többi idejét kisebb interpellácziók és válaszok töltötték ki.

Csütörtökön két fontosabb beszéd hangzott el két mágnásképviselő ajkáról. Gróf Benyovszky Sándor volt az elsőbbik, a ki azt bizonyitotta, hogy terményeinket nem a határidő-üzlet értékteleneti annyira, mint az amerikai és az orosz verseny, mik ellen csakis az önálló vámterület alapján védekezhetünk. A bortermelést sem az olasz vám kicsisége sujtja, hanem a mi tulságos fogyasztási adóink. A gyümölcstermelés és dohánytenyésztés fokozását ajánlja a miniszternek. Végül okos szóval a vidéki takarékpénztárak valóságos uzsorakölcsönei ellen kért a gazdák számára védelmet.

Utána Leidenfrost László a répatermelésről, Uray Imre pedig a lótenyésztésről szólott, mindkettő sok jóakarattal. Leidenfrost képviselő magáévá tette a *Magyar Néplap*-nak egy régi helyes álláspontját: a földadó reformját, mely abból állana, hogy adóalapul ne föltétlenül a föld nagyságát tekintsék, mert ilykép a gazdák jó és rossz években mindig egyformán magas adót fizetnek — hanem szolgáljon adóalapul a *termés* mennyisége és minősége, a mikor aztán rossz termés idejében kisebb adó terheli a földbirtokost.

Utolsó szónok volt gróf *Károlyi Sándor*, a kinek beszédjét különös figyelemmel hallgatták. Első kijelentése az volt, hogy kevesli azt a pénzt, mit a kormány a földmivelés czéljaira szán, minthogy nálunk a földmivelés tartja el az ipart is, a kereskedelmet is, az egész országot. De addig is, mig tehetségeink megnövekednek: a szövetkezetek támogatását kéri. Igaz ugyan, hogy sok helyütt a nép még nagyon kevés érzéket tanusit ezen eszme iránt, de a kormány is lássa be, hogy a szolid kereskedelem csak hasznot huz a szövetkezetekből, mert csak ezek lesznek képesek a mostani rossz merkantil irány tulkapásait ellensulyozni. Kivánja tehát a szövetkezetek egyöntetü országos szervezését, vidéki központokkal és jelzálogos kötvényekkel és, hogy a szövetkezeti központok egyenesen a *nemzeti bankból kapjanak olcsó hitelt.*

Márcziusi imádság.

Kárpátok ormán, Száva gyors futásán,
Az Aldunán s Erdély szirtperemén,
Hullámhatáron, sziklagáton állván
Árpád honát megőrzi őserény.
A városokban s a faluk tornyában
A nemzet szentelt háromszine leng,
Keleti szellő lebegteti lágyan
S föléje áldó napsugár dereng.

Aranykalászos róna érczerekkel
Dús bércz, hajló gyümölcsös, rengeteg...
Bearanyozza fényes nyári reggel
S mindenütt ünneplő zászlók lengenek.
S egy dal hallatszik föl a szárnyalókhoz,
Melynek csodás varázsa fogva tart:
Imádság, mely könnyüt s vigasztalást hoz,
S mely igy szól: «Isten áldd meg a magyart!»...

V. A.

Márczius 15.

Ünnepnap van!

Fönséges nagy ünnep! Nemzetünk szabadságának ünnepe... magyar nép! a te ünneped.

Ti, az anyag és a föld fáradhatatlan munkásai, megmutattátok, hogy emberek vagytok, hogy van bennetek is öntudat, éltek, de nem azért, hogy munkátok jutalmául a föld rögével legyetek egyenlők... nem! Megfeszitettétek munkától edzett karjaitokat és — mintegy varázsütésre — lepattant róluk a szolgai láncz.

Az a láncz, a mely háromszáz év óta csörgött iszonyu kinos csörgéssel; az a láncz, a mely a szabadakarat lebilincselője volt.

Magyar nép! Két évszám van bevésve a te történeted márványlapjába. Az egyik komor, fekete, mint a gyászoló éjszaka, a másik ragyogó, mint a nap. Az egyik 1514, mikor a hangyaszorgalmu munkálkodókat, a hatalmas népet az állatokkal egy sorba iktatták — és miért? mert jogait hangosan merészelte követelni, mert szabadulni akart börtönéből. És a másik év 1848, a melyet a költő csillagnak nevez. Csakugyan szabadságunk megváltásának csillaga ez s ezt a megváltást ünnepeljük 1848 óta minden évben — örök időkig — márczius 15-én, mely napot a nép ünnepévé avatta föl — maga a nép.

*

Minden évszázadnak vannak korszakalkotó eseményei.

A tizenkilenczedik század eleje a szabad eszmék életrekelésének korszaka volt.

A nagy amerikai szabadságharcz dicsősége (1788) hatott a francziákra, a kiktől a *szabadság*, *egyenlőség* és *testvériség* nagy reformeszméi szétáradtak egész Európában.

Nálunk Magyarországban Martinovics és társai terjesztették azokat. Titokban gyüléseket tartottak, hogy módot leljenek a szabad eszmék megvalósitására s egyszer csak fölfedeztette őket egy gaz árulás. Martinovics és a főbb szereplők vérpadon hulltak el, a résztvevőknek pedig sulyos börtönt kellett szenvedniök.

De az eszme győzött. Az ő vérük elhintett mag volt, a melyből nem sokára erőteljes tölgy kelt ki...

Különösen az 1825 iki országgyüléstől egész 1847-ig forrott a láva a hamu alatt... időnként ki-ki csapott egy-egy lángnyelv s csak alkalom kellett, hogy az egész kitörjön. S ez alkalom meg is jött. Megjött az 1848. év és a dicső márcziusi napok, mikor az ifjuság a nép élén nyiltan szembeszállt minden jogtalansággal és ez a tény nemzeti létünknek uj fordulatot adott.

Lássuk, miben áll ez a fordulat?

Mi a jelentősége a márcziusi napoknak a *népre* nézve?

Hogy — magyar nép! — márczius tizenötödikén mit ünnepelsz hát *te?*

*

S mindazokért, a mikben részesültél, egyedül az Istennek tartozol köszönettel, a ki téged diadalra vezetett s a ki fölvilágositotta szabaditóidat, hogy azok *szabaditóiddá* váljanak.

Áldás az, mérhetetlen áldás reád nézve, hogy végre a *nemesség* is megértett és megosztotta veled azt, a mi minden embert igazság szerint megillet.

Ezt az áldást az Isten három nagyszerü müben küldte el.

Az első és legfőbb volt *a jobbágyság eltörlése*, a második *a polgári jogok eltörlése* és a harmadik *a vallásegyenjogusag*. Ime! szabadok vagyunk, egyenlők és testvérek.

Jobbágy. Mi minden volt és mi minden nem volt ebben az egy szóban. A dolgozók milliója nem volt a haza fia, nem volt ember, nem volt állat sem, hanem még annál is gyarlóbb valami, jobbágy. Tisztes munkában megőszült földmivelő apák és nagyapák! A ti apáitok és nagyapáitok még jobbágyok voltak. Az igavonó barmot ellehetett adni, de a jobbágy csak a földdel együtt cserélhetett gazdát. Irtóztató állapot lehetettaz. Ha minden borzalmát eltudnátok képzelni, akkor eltudnátok képzelni azt is, hogy mekkora áldás lehetett annak a rendszernek a megszüntetése.

Tehát végre valahára a nemesség is belátta, hogy a nép követelése jogos, mikor szabadulni, akar lánczaitól s gondolkozása észszerü, mikor ő is gondolkodni és tanulni akar — mert a jobbágynak nem volt szabad tanulnia sem, tudós ember nem válhatott volna belőle. — S a kik igazán *nemesek* voltak lélekben is, azok siettek elsősorban a jobbágyokat fölszabaditani. A ki ezt először inditványozta, az *Lónyay Gábor gróf*, s a ki először tényleg fölszabaditotta jobbágyait, az *Bezerédj István gróf* volt. Az ő példáját csakhamar követték az egész országban. Szabad lett a jobbágy mindenütt és ember.

De akkor a nemesség majdnem saját rovására cselekedett.

Aratás előtt álltak. Körmükre égett a munka; a termést be kellett a robotolóknak takaritaniok. Mi lesz belőlünk?... az egész ország koldusbotra jut, ha a nép azonnal él jogával s otthagyva urát, nem végzi el azt, a mi most már nem kötelessége. De a nép, különösen a tótság, megmutatta, hogy tud hálás lenni; és itt a tótság bebizonyitotta, hogy a magyaroktól azelőtt sem szenvedett méltatlan sérelmeket, mert az arra az évre való robotmunkát mind saját jószantából, hiven elvégezte. *Illosvay Márton* trencséni szolgabiró érdeme a tótság eme ragaszkodása.

Fontos mozzanat nemzetünk életében a zsidók egyenjogusitása. Hazafias szempontból ez fölötte hasznos volt, mert az uj faj beoltása által népességünk szaporodott s ezzel anyagi erőnk tetemesen nagyobbodott. Mert őstermelő állam kereskedelem nélkül nem virágozhat, már pedig kereskedelmünk föllendülésében, tudjuk, a zsidóknak nagy szerep jut. (Igaz, hogy nem mindig egyenes uton haladnak, de az ő lelkükön száradjon.) Hisz azt te is jól tudod, hogy a mit termelsz, arra nincs mindre szükséged, a mint hogy a csizmadia sem vehetné hasznát *csupán* a portékájának. Neki kenyér, neked meg lábbeli kell. Cseréltek. Ez a csere a forgalom. A forgalmat pedig a zsidó csinálja, mint közvetitő, a *pénzzel*.

A mint a tanult ember eszével, úgy te a két kezed munkájával, arczod verejtékével járulsz hozzá a köz, a haza föntartásához. A te munkád épen olyan fontosságu, mint az ész munkája; semmivel sem több, nem is kevesebb, azért neked is épen ugy jogod van a közös javak élvezéséhez, mint az előkelőknek. — A társadalomban minden ember polgári jogai egyenlők. *Kossuth Lajos*, *gróf Széchenyi István*, *báró Eötvös József* voltak ennek az elvnek legbuzgóbb harczosai. Hát ezzel mit nyertél, magyar nép? Sokat, nagyon sokat. Most már csak ott kell fizetned, a hol az urak fizetnek. Ha valaki téged bántalmaz, azt ép ugy megbünteti a törvény, mint ha te bántalmaznál valakit. Az adót — mely az állam föntartásához szükséges — épen olyan arányban kell fizetned a kereseted után, mint a nemesnek. De a legfontosabb az, hogy beleszólhatsz az ország kormányzatába. Szabadon, tetszés szerint választhatsz (ámbár ez a jog ma még

nem általános), szabad tetszésed szerint küldhetsz képviselőt az ország tanácsába, hogy az ott úgy követelje jogaidat, ugy járuljon a törvényekhez, a hogy te akarod.

Magyar hazámfiai! Derék honpolgárok!

Gondoljátok meg jól, hogy ezek nélkül milyen lenne az élet? Gondoljátok meg jól, mily fontos és szükséges élettényezőket nyertetek vissza 1848 ban s emeljétek le kalaptokat, adjatok hálát az Istennek, mikor elérkezik a nagy ünnepnap, márczius 15.-ike.

Szükséges hatalom birtokosai vagytok, és ha mégis panaszkodnotok kell, ha mégis keserü sorsotok, akkor annak ti magatok vagytok egyrészt okozói. Mert csak akkor lehetne áldásos igazán az élet egy *keresztény független magyar államban*, ha a kezetekben lévő javakat czél- és észszerüen föltudnátok használni. Ha nem sülyednétek vissza tétlenül a régi rabállapotba, ha legszebb jogotokat, a választási jogot helyesen gyakorolnátok.

Vigyázzatok magatokra! Ne hagyjátok gondolkodásotokat félrevezettetni lelketlen kufároktól, a kik megrontásotokra törnek. Csak arra hallgassatok mindenkor — el ne felejtsétek! — csak arra hallgassatok a kiről tudjátok, hogy keresztény és a függetlenség bajnoka, a kire bátran reábizhatjátok lelketeket ebben a nemes jelszóban: Szabadság, egyenlőség, testvériség.

S ha igy biztositottátok magatokat, akkor vidám kedvvel, edzett karral és nyugodt lélekkel munkára föl! Dolgozzatok, mig a mécsetek ki nem alszik, mert ez a rendeltetéstek, a munka éltet és nemesit.

*

A franczia forradalomban tenger sok vér folyt.

Az olaszok és a németek csak fegyveres erővel tudták megszerezni azt, a mi az övék volt, a szabadságot, az alkotmányt...

És a magyar nemzet márcz. 15-iki forradalma menynyivel fönségesebb volt ezeknél! Ott nem folyt vér, ott nem használtak fegyvereket, csak az ész és az akarat fegyverét. A pesti nép készlet volna ugyan minden erőszakkal szembeszállni, de erre szerencsére nem volt szükség.

Budavárában egy szerencsétlen fogoly ült a sötét börtön mélyében s mig otthon felesége és a gyermeke éhezett, addig ő szenvedett és siránkozott a népnek és saját magának sorsán.

Tudjátok miért volt ez az ember fogoly?

Mert ő volt Tancsics Mihály!

Tudjátok ki volt ez? A nép szabadságának legbuzgóbb szószólója, az igazság martirja. Iró volt. Leirta, hogy milyen elnyomott jószág az a *nép*, leirta, hogy a népet meg kell szabaditani, mert a nép az ur. Sok igazságot irt le, azért zárták be.

Mikor pedig a nép kimondta márcz. 15-én, hogy az embernek mindent leszabad irnia, a mi igaz és a mit gondol, akkor eszükbe jutott Tánczics is.

— Hamar föl Budára! Ki kell szabaditanunk.

És rohantak a börtönhöz, kinyitották a nagy vasajtókat és vállaikon hozták ki a foglyot.

— Jöjj, testvér, szabad vagy!

Sokat köszönhetünk márcz. 15-ének.

A független magyar felelős miniszteriumot, a sajtó- és szólásszabadságot, az alkotmányt... a magyar nemzet összes kivánságait tizenkét pontban foglalta össze. S hogy ezt a tizenkét pontot a nemzet mind megnyerte, az a nap érdeme.

Tudjátok meg, hogy a 12 pont nélkül ma *jobbágyok* volnátok, nem volna hazátok, nem volna annyi akaraterőtök sem, a mennyi ma van.

Buzduljatok föl a régiek példáján!

Igyekezzetek azon, nehogy a mit ők megszereztek, ti elveszitsétek, hanem inkább mind jobban és jobban megerősitsétek, hogy jó hasznát vegyétek ti is, utódaitok is.

Igyekezzék minden egyes ember gondolatában és akaratában szabadságra, a szorgalomban, a munkában legyetek egyenlők és a szeretetben testvérek.

Ünnepnap van!

Magyar nép! A te ünneped!... *Károlyi Gyula.*

SZENTENCZIA.

Márczius tizenötödikén.

Enyhe szél fujdogál, szabadság szellője,
Danol a pacsirta, tavasz hirdetője, —
Apáink sirhalmán szent ünnep okáért:
Kevesebb bort igyunk a szegény hazáért!

UJDONSÁGOK.

Rhodes Cecil haldoklik. Rhodes Cecil, a volt bár miniszterelnök, a kinek az egész véres háboru köszönhető, most halálos ágyán fekszik. Utolsó óráit hü czimborája, Jameson igyekszik megkönnyiteni. Rhodes Cecil ifjan, de szegényen került ki Amerikába, hirtelen fölemelte szerencséje, meggazdagodott, nagy szerepet játszott s aztán — megbukott elveivel. Most testileg is tönkrement, nem éri meg a megkezdte háboru végét sem.

Nagy idők tanuja. Csak halnak, pusztulnak a nagy szabadsagharcz bajnokai. — A napokban Győri József negyvennyolczas honvéd meghalt nyolczvankétéves korában Szelevényben. Részt vett annak idején Budavár ostromában és ott kitüntetést is kapott.

Emléktábla Szilágyi Dezsőnek. A nagyváradiak Szilágyi Dezső születésének házára emléktáblat illesztenek a következő szöveggel: «E házban született 1840. április elsején Szilágyi Dezső. A jogtudomány tanitásában, az igazságügy szervezésében, a közszellem irányitásában, tudásra, ékesszólásra és jellemre egyaránt nagy fiának hálával és kegyelettel Nagyvárad város közönsége».

Emberölés. Tolcsvai tudósitónk irja a szegény Iván András szomoru végét. Ez a jó ember példásan vallásos, sohasem ivó huszonkétesztendős czipészsegéd volt. Édesanyjától este 10 órakor haza ment mesteréhez, utjában rátámadt két elvetemült suhancz, Peremiczki Mihály és Szalánczi Pál, összeszurkálták, halálig ütötték, aztán a patakba vetették őt; előbb azonban kifosztották, elszedték óráját, láncát, téli kabátját és egyébmás érőjét. — A gazokat mihamar kézrekeritette a csendőrség és átadta a tokai börtönőrnek. A derek Iván Andrást az egész helység bánatja kisérte sirjába.

Kolera. Keletről megint egy veszedelmes látogató kezd közeledni, a melyet mindenki rettegéssel emlit: a kolera. Konstantinápolyból jelentik, hogy márczius 4-én Medinában 40 ember és márczius 5-én egy Mekkából Medinába menő 70 tagu karaván halt meg kolerában. Két nap alatt — száztiz!

Elfogott csaló. Márton Mór Rákospalotán elment Bognár Sándor mészároshoz és azt mondta neki, hogy vegyen tőle 100 forintért 300 forint hamis pénzt. Becsalta a fővárosba és egy csomagot adott át neki, azt mondván, hogy abban 2000 kor. papirpénz van. Bognár azonban észrevette, hogy Márton Mór nagy csaló és nyomban átadta a rendőrségnek, a mely letartóztatta.

Égő vonat. El Pasoból jelentik, hogy a galweston-san-antoniói vasut egyik vonata kisiklott és kigyulladt. Tizenhét ember életét vesztette.

Kitüntetett irgalmas nővér. A király Kaiser Anna Ágnes irgalmas nővérnek, a pinkafői «Jézus szent Szivé»-hez czimzett zárda kórházi főnöknőjének a betegápolásban szerzett érdemeiért az Erzsébet érmet adományozta.

Üzérkedés a kegyelettel. Genfben van az a szálló: *Beaurivage*, melyben néha jó Erzsébet királynénk utolsó napjait töltötte, mielőtt a gonosz Luccheni tőre halálra sebezte őt. Bécsből az udvar fölszólitotta a szálló tulajdonosát, hogy adja el neki azt a házat; osztrák és magyar tisztek otthonává akarná azt átalakitani és kápolnát épitetne a királyné ravatalos szobájából. A genfi községtanács azonban tiltakozott e terv ellen; még a kápolnát sem engedték meg. Okul azt mondották, hogy nem szeretnek a szomoru eseménnre emlékezni. A valóság pedig az: Azt a szobát az odavetődő turistáknak ritkaságképen magas belépődijért mutogatják, mert minden darab ugy van még benne, a hogyan az nap volt, mikor a mi fájdalmas veszteségünk történt!

Márczius 15-ikének emléktáblája a Nemzeti Muzeum falában.

Jótékony intézmény. A románságlakta hunyadmegyei Puj községbe és környékére beékelt néhány katholikus család számára Erdély püspöke, gróf Mailáth József szép kis templomot épittetett, melynek belső fölszereléséhez Meszlény Gyula szatmári püspök is szép adománynyal járult.

Diákzavargások Oroszországban. — Kiewben a diákok megint tüntettek. Mikor a rendőrök közeledtek, nem szaladtak el, hanem összeverekedtek s elkergették a rendőröket. Karkovban és Pétervárott oly nagy zavargások voltak, hogy a főiskolákat be kellett zárni; sok diák nemcsak megsebesült, hanem meg is halt.

Elsülyedt hajó. Az Adriai tengeren a «Nomade» nevü vitorláshajó, a mely nagy szállitmánynyal haladt Fiume felé, Velencze mellett elsülyedt. A személyzetet megmentették.

Csak gyökeres intézkedés vezet biztosan czélhoz. A német képviselőházban most a fölött tanácskoznak, miként lehetne a különösen katonai körökben annyira elharapózott párbajszenvedélyt megszüntetni. Az egyik képviselő azt inditványozta idevonatkozólag, hogy az összes kormányokhoz átiratot intézzenek, a mely fölszólitja őket, hogy a Németországból kiinduló párbajellenes mozgalomhoz csatlakozzanak. Az inditványt előterjesztő képviselő azonban különbséget tett a kényszerüségből való párbajozás és cselekélységek által előidézett párbajok között s csakis ez utóbbiakat kivánja, mint a vallás, erkölcs és büntető törvénykönyv szakaszaiba ütköző büntetteket üldöztetni. Egy másik képviselő pedig nem elégedvén meg ezen félrendszabálylyal, azt követeli, hogy ne tegyenek különbséget párbaj és párbaj között, hanem mint büntetendő cselekmény minden esetben üldözzék, sőt ha lehet teljesen kiirtsák. — Ugy van, ez az egyedül helyes és czélhoz vezető ut. Félrendszabályokkal nem lehet soha és sehol eredményt létre hozni, legkevésbbé pedig ott és akkor, a hol és a midőn a kiirtandó szenvedély olyan mély gyökereket vert s a társadalom minden rétegében annyira elterjedett mint a párbaj. Szerezzünk érvényt az Egyház törvényeinek!

Gyarapszik a nemzet kincse. Fesztetich Rudolf gróf, a ki évek hosszu során át Ázsia déli szigetein tartózkodott, s nagy halmaz ritkaságot is gyüjtött ottan és azt most a Magyar Nemzeti Muzeumnak ajándékozta. Madarak, emlősök, pillék, bogarak, növények, fegyverek, szerszámok, edények, ruhadarabok, ékszerek, bálványok stb. ottani holmi képviselik a gyüjtemény értékét.

Elfogott népbolonditó. Temesváron a rendőrség elfogott egy Kürtösi Albert nevü embert, a ki már régóta csalogatta kivándorlásra a parasztnépet. Egy rendőr sváb parasztnak öltözve beállitott hozzá, igy nyomozták ki csalárd üzelmeit és rögtön elfogták. Hamis bélyegzőt és irásokat találtak nála, a melyekből kitünt, hogy Temesvárról 8 nap alatt 42 embert küldött Amerikába.

Megtámadott követségi tiszt. Konstantinápolyban csütörtökön *török katonák* rátámadtak az osztrák és magyar nagykövetség katonai képviselőjére. A tiszt csak ugy menekült meg, hogy az egyik török katonát kardjával leteritette. A megtorlást meg fogják követelni. Nagyon sürün fordul az most elő a török fővárosban, hogy a külföldi képviselőket megtámadják, sértegetik, kémlelik.

Megrendítő vasuti katasztrófa történt pénteken a mezőlaborczi vasuti állomáson. Egy bizonyos Jerma nevü uri asszony, a ki Galicziában egy gyermekmenház igazgatója, két leányával a pályaházban a krakkói vonatra várakozott. A mikor a vonat berobogott a pályaházba, az egyik leány közel állott a sinekhez és a kerekek alá került. Nővére menteni akarta a szerencsétlent és utána kapott, azonban a vonat őt is elkapta és mindkettőjüket halálra gázolta.

Kinai fölkelés. A kinaiak megint mozgológnak. Kongói tartományban a fölkelők egy Kicson nevü helységet megostromoltak, megtámadták a katonaságot és kiszabaditották a börtönben lévő foglyokat, a kik aztán hozzájuk csatlakoztak. A falvakba sok helyen betörnek és fosztogatnak, kegyetlenkednek a lakosokkal.

André felől. Ezt a bátor északsarki kutatót és két társát *lenyilazták* a vad eszkimók. Ez legfrissebb hir róla és elég valószinü. Mikor leszállott a léghajójával, akkor érte utól az erőszakos halál. Két év előtt történt ez már, de csak most kelt hire, mert ama bizonyos eszkimótörzs birtokában más amerikai utazók olyan késeket, töltényeket meg dohányt találtak, melyek a három svédé voltak. Kérdezősködésükre aztán azt a választ kapták, hogy azokat a holmikat valami csodás légi utasok hozták hozzájuk, kiket ők egy éjjel álmukban meggyilkoltak, mivelhogy nagyon féltek tőlük.

Egy ludtoll 640 korona. Bécsből jelentik, hogy Falkenhayn gróf hagyatékát árverezték el. A hagyatékban találták azt a ludtollat is, melylyel 1815-ben a párisi szent szövetséget irták alá. A tollat Lindheim Alfréd lovag tartományi képviselő szerezte meg 640 koronáért.

Magyarfaló zsidó hitközség — a munkácsi. Ott esett meg, hogy rabbinak olyan embert választottak, a ki egy kukkot sem tud magyarul, noha magyarul beszélő zsidópap is pályázott elég. Igy bujik ki a szög a zsákból. De azért hazafiságban a zsidót utól nem éri soha — senki.

Ismeretlen jóltevő. Nagy vigasztalás a szegények és ügyefogyottak szivének, hogy még a mai könyörtelen világban is akadnak kegyeletes, nagyobbszivü emberek kik rájuk gondolnak és még csak a világ hiu dicséretét sem kivánják érte. Temesvárott történt e héten, hogy egy valaki ötvenezer koronát adott át a főispán feleségének, hogy a szegény gyermekek kórházat uj épülettel megtoldhassék — de a nevét nem engedi nyilvánosságra bocsátani.

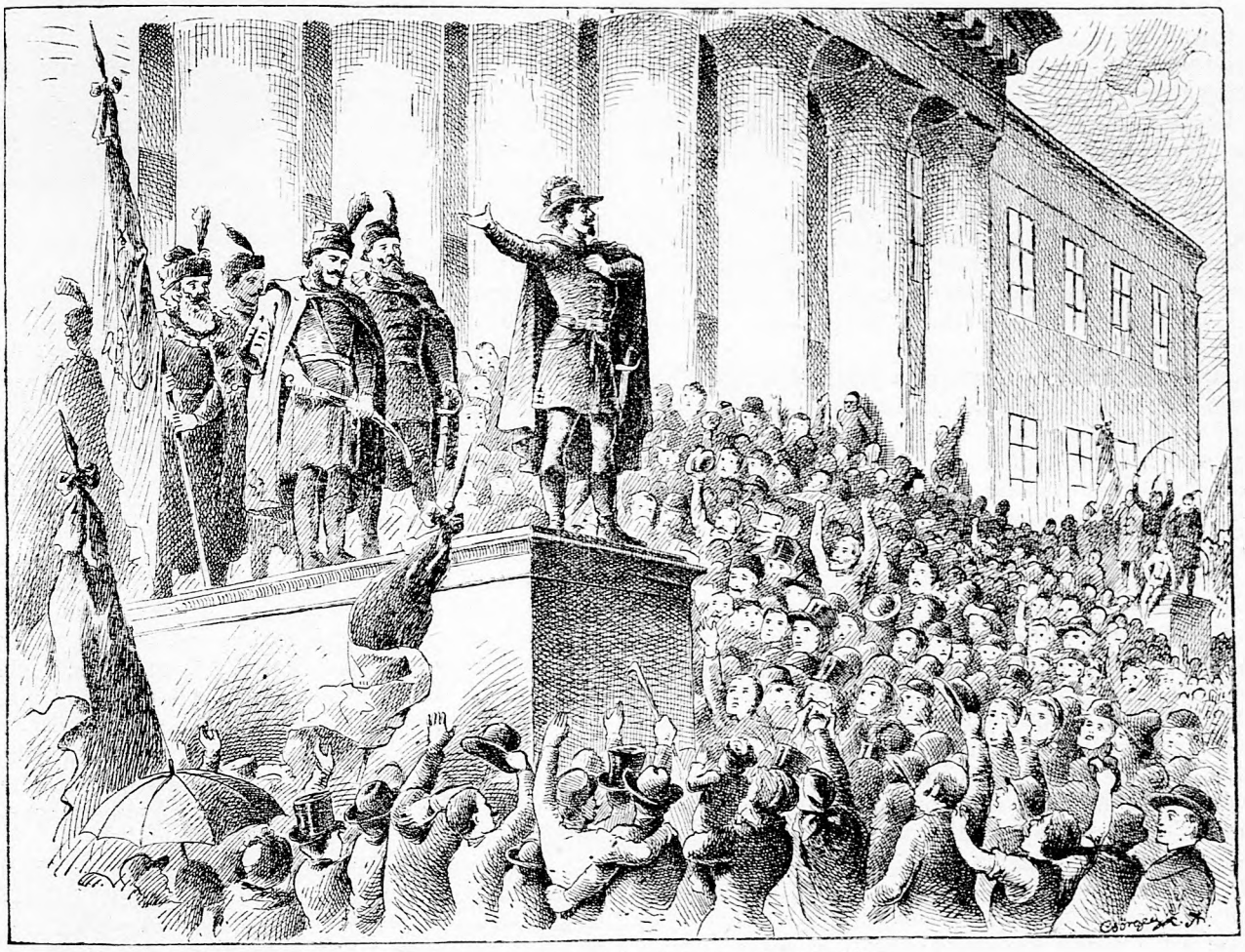

Ezernyolczszáznegyvennyolcz márczius tizenötödike.

Földrengés Olaszországban. Lucca tartomány egyes városaiban erős földrengést éreztek e hét elején. Vagyonban igen, de emberéletben nem esett kár. Firenzében meg Ferrarában is volt kisebb földrázkódás.

Az ember nem állat, hogy bármi hitványságért puskát kelljen rá fogni, mint a duvadra, azért elszomorodva olvasunk olyan hirt, a minőt most kapunk a somogymegyei Sántos községből, a hol Pető István kiment az uradalmi erdőbe fát szedni s az erdőőr ráfogta puskáját s ugy tomporán lőtte, hogy még aznap este nagy kinok között meghalt, a szegény ember három árvát és várandós özvegyet hagyva hátra. Mennyivel emberségesebb becsületesebb és istenesebbek annak a másik erdőőrnek esete, kiről igy adhatunk hirt: Rátámad reggel éktelenül az erdőgondnok:

— Hallja, maga! tegnap este az a rongyos vén Ger-

láné meg a fia megint rőzsét szedtek a püspöki erdőben. És maga nem látta? Hát mire való magának a szeme?

— Arra való, kérem alássan — felelte becsületes nyugalommal a derék erdőved — hogy mikor ilyen nagyon szegény öreg asszonyt kellene rajtakapnom, hát olyankor — behunyhassam!

A lelkiismeret birósága. Hazánkból Romániába ment lakni évvekkel ezelőtt valami Fergers nevü cseledember és ott most tébolyodottan a kórházba került. Világos egy perczében megvallotta az ápolónak, hogy ő évekkel ezelőtt hirtelen haragjában kővel agyonsujtott egy nyolczesztendős leánykát, a ki csufolkodott vele. Rémültében a holttestet a Bégába vonszolta, aztán elbujdosott a helyről. Az eltünt gyermeket a bánatos szülők sokáig keresték, tán még most is haza várják. A gyilkost azóta folyton kinozta lelkiismerete, mig most eszétől is megfosztotta. Rohamában rug, kapál, magát roncsolja. Tanulságot ád a szerencsétlen ember, hogy haragodot sietve küzdd le, mielőtt erőt venne rajta; ám ti gyerekek, sohase csufolkodjatok, mert az rut bün, melyért könnyen pórul jarhattok.

Tanitóhiány. — Baranyamegyében ez idő szerint tizenhét tanitói állomás maradt betöltetlen és ezáltal több mint ezerkétszáz gyermek nélkülözi a szükséges elemi oktatást Hja! manapság mindenki csak a busásabb jövedelmi állásokat hajhászsza; miért képeznének e tekintetben a tanitók kivételt!

12.000 métermázsa czukor a hullámokban. Folyó hó 14-én Magdeburgban léket kapott a k kötőben vesztegelő egy teherhajó és daczára a gyors mentési kisérletnek, legottan elmerült. A rakomány tizenkétezer métermázsa finomitott czukor odaveszett. Olyan édes se volt még az Elbe folyó vize soha, mint az napon!

Kétfejü bornyu. Monostorban (Krassó-Szörénym.) borju született, melynek tökéletesen kifejlődött két feje van. Egészséges, él.

Kutyák áldozata. Ritka és mindenképen megmagyarázhatatlan oku büntény tartja most izgalomban Bázel városát. Egy idegen ember — ruházata szerint itélve mészáros lehetett — három nagy bernáthegyi kutyát az utczán játszó gyermekekre uszitott. Egyik 6—7 éves kis fiu azonnal kiszenvedett a marások közben, más kettőt sulyos sebekkel vittek a kórházba, a hol haldoklanak. Több más fiucska kisebb sérülések és ruhájuk árán el tudott menekülni. A szegény kis áldozatot az egész város részvéte mellett vitték sirjába. Az ismeretlen gonoszlelkü egyént eddig nem sikerült kinyomozni.

Nem ád a zsidó kenyeret azoknak, kikkel együtt él. Igy láttuk azt Bécsujhelyen is, hol a hitközségek uj zsinagógát épittett; a hozzá való munkásokat Horvátországból hozatták. A helybéli nyomorgó nép, ki az egész télen át munka hijján őgyelgett, éhezett, közáporral üzte el az idegen munkásokat és igy a munkát nem kezdhették meg. A rendőrség megtette kötelességét és szétszórta a zajongókat, de az egész város a zsidók ellen fordult haragjával. Hja! a sváb mulya, a mig mulya, de annyi nemzeti öntudat mégis van benne, hogy a zsidót nem tekinti magával egyvérünek, hanem csak vendégnek. És a milyen a vendég olyan a vendéglátás. Nem ugy, mint nálunk.

Zarándoklati ünnepség Rómában. Április hó 10-én tudvalevőleg nagy zarándoklat fog menni Budapestről Rómába.

A zarándoklat, melyet *Grósz* Ferencz etyeki segédlelkész ur fog vezetni egy megállapitott időpontban a szaléziak nagyszerü római templomában, melyet a szentség hirében elhunyt *Don Bosco*, a szalézi társaság alapitója épitett Ő szentsége XIII. Leo pápa egyenes fölhivására, nagy fölajánlási ünnepély tartatik a következő rendben:

1. Ájtatosság a kitett Oltáriszentség előtt; tartja egy püspök.
2. Ünnepi szónoklat.
3. Ezen a Jézus szentséges Szivének tiszteletére emelt nemzetközi fogadalmi templomban a zarándokok egy fölajánlási imát fognak hangosan a pap után mondani, hogy szegény magyar hazánkat és magukat Jézus szentséges hivének különös kegyelmébe ajánlják.
4. Ájtatosság után a templom mellett levő «Jézus Szive Ifjusági Otthon» zenekara által fogadtatva az intézet berendezésének megtekintése következik. Az intézet könyvesboltjában a leggyönyörübb emléktárgyakat jutányosan szerezhetik be.
5. Ugyanott ingyen fogják szétosztani magyar, német és tót nyelven a Don Bosco világmentő művének alapos ismertetését tartalmazó füzeteket.

A zarándoklat többi ünnepségeit gróf *Mailáth* Gusztáv Károly erdélyi püspök ur fogja vezetni és az ünnepi szentbeszédet is ő tartja. Nélkülözhetlen kézikönyv a zarándoklat alkalmával «A katholikus zarándok Rómában» czimü, melyet *Grósz* főtisztelendő urnál Etyeken (Fehérm.) 60 krért lehet megkapni.

A spanyol király nagykorusitása. Május hóban fogják XIII. Alfonzot, a spanyolok kiskoru királyát fényes ünnepségek kiséretében nagykorusitani s akkor fogják ünnepélyesen megkoronázni. A koronázáson részt vesz a király nagyanyja, a 72 éves Izabella királynő is. Ugy hirlik, hogy a király koronázása után egy titkos tanács fog az uralkodónak a kormányzásban segédkezni, a melynek tagjai a következők lennének: a régens királynő, a toledói érsek, a spanyol kamara elnöke és a volt miniszterelnök.

Őskori lelet. Csupa véletlenségből rendkivül érdekes leletre akadt a héten néhány szállási gazda a zentai csárda mellett lévő Oramparton. Szőlőt akartak ültetni s e czélból megforgatták a földet. A mint egy méternyi mélyben ásták a földet, ásójuk kemény kőanyagot kezdett kopogtatni. Köröskörül kiásták a követ: az egy őskori kőkoporsó volt. Benne női csontváz. Ott találták a koporsóban az ékszereket, egy gyürüt és arany karpereczet. Ugy sejtik, hogy azon a helyen egy őskori temető nyomára fognak bukkanni

Jubileumi cselédek. Ötvenesztendőt betöltött egyazon gazdánál a Dessewffy-testvérek hanuszfalvi gazdaságában Vozár János. Érdemét Darányi miniszter is kitüntette. Oklevelet s aranyban 100 koronát küldött számára. Bárdossy Jenő sárosmegyei főispán adta át szép beszéddel az oklevelet és a pénzjutalmat. Vozárral egy sorban átlott Gajdár Pál vanyiskóczi lakos, a ki 51 esztendeig csak Szathmáry Dezső birtokosnál aratott és az ünnepen igy szólott: — Talán a mas buzáját a kaszám se fogná.

Felültetett munkanélküliek. Valmi Zsolnay nevü ember visszaélt a fővárosi munkanélküliek szorult helyzetével. Egyik napilap aprohirdetései közt hirdette, hogy több száz munkást akar fölvenni s hogy a munkába állók jelentkezzenek a Fehérló szállodában. Már jókor reggel a munkanélküliek százai lepték el a Kerepesi-utat s tizenegy órakor ellepték a szálló minden talpalatnyi helyét. Hiába mondtak nekik, hogy ott nem lakik Zsolnay, azok távozni vonakodtak. Végre a kivonult rendőrség felhivására szétoszoltak, a szegények!

Pénzhamisitó katonák. Budapesten egy Akadémia-utczai fodrász-üzletben egy tüzérkatona illatszert vásárolt. A mikor fizetésre került a sor, a zsebéből elővett egy marék ezüstkoronát, melyből fizetni akart. A pénz gyanut támasztott a fodrászban, a ki megvizsgálta és hamisnak ta-

lálta. Azonnal detektivet hivatott a főkapitányságról, a ki a katonát bekisérte. A főkapitányságon Markovics Incze fogalmazó kihallgatta és kikutatta a zsebeit, a hol két marék hamis koronát találtak. A tüzér elmondta, hogy a 4-ik tüzérhadtestnél szolgál s a pénzt egy Osztrován nevü káplártól kapta, a ki megmondta neki, hogy hamis pénz. Osztrován állitólag a Hajcsár-uton levő puskajavitó-mühelyben kapta, a hol a huszárok és tüzérek puskát szoktak javitani. A főkapitányság még az éjjel bejelentette az esetet a Hajcsár-uti tüzérlaktanya inspekczios tisztjének s a gyanusitottakat letartóztatták. A rendőrség két nőt tartóztatott le. a kik tagjaia bandának, a melyhez a tüzérkatona is tartozik. A katonai hatóság kiküldöttei a rendőrséggel együtt nyomoznak az ügyben. Már a dunántuli megyékben is számos elfogatást foganatositott a csendőrség mert a hamisitható katonáknak odahaza is akadtak czimborái, kik a hamis pénzt forgalomba hozni iparkodtak.

A kiket becsaptak. Márczius elsején kassa-oderbergi vasuton Bécs felől Liptó-Szent-Miklósra mintegy 100 főnyi honfitársunk érkezett vissza Amerikából. Az illetők Liptó- és Szepesmegyéből valók. Keserüen csalódtak Amerikában és átkozzák a kivándorlási ügynököket, a kik őket előbb kizsákmányolva, Amerikába csábitották. Délamerikában voltak és november óta munkát nem kaptak, sinylődtek és most kis vagyonuktól megfosztva, koldusként jöttek haza.

Zsidó szédelgők karmai közt. Esztergom-Bajnáról a minap Budapestre jött egy gazdaember, hogy a honvédelmi miniszteriumban katonafiának hazabocsátását kérelmezze. A Kerepesi-uton hozzászegődött egy ismeretlen «ur» s töviről-hegyire kikérdezte mi járatban van? A gyanutlan ember mindent elmondott kisérőjének, ki azután ajánlkozott hogy majd ő elvezeti egy irodába, ahol biztosan kicsinálják a fia szabadulását. Az öreg eleinte szabódott, de a nagy rábeszélésnek végre is engedett s akkor az ismeretlen elvezette a Dohány-utczába, zsinagógával szemben levő «katonaszabaditó irodá»-ba. Ott az öreggel irást csináltak — németül — mely szerint fizet 240 koronát s akkor a fiát kiszabaditják. A gazdánál nem volt ennyi pénz, hát abban állapodtak meg, hogy ott hagyta okmányait, haza utazik s harmad napra elhozza a pénzt — nem szólván senkinek is egy szót sem. Február 27-én meg is érkezett a pénzzel, de a gyanakvás nagyon is befészkelte magát a szivébe, hogy alighanem csalókkal van dolga. Szorultságban bekopogtatott a «Néppárt» szerkesztőjéhez — e lapból veszszük át ezt a hirt — kinek elpanaszolta baját. A szerkesztő munkatársát, Huszár Károlyt bizta meg a szegény ember kimentésével. — Huszár közbelépése használt is, mert másnap a detektivek a Dohány-utczai «főnök urat» előállitották. Kiderült róla, hogy valami kikopott gépvigécz. — Az esetről szóló tudósitását a «Néppárt» igy fejezi be: «A rendőrségen azt mondták, hogy ilyen eset naponta husz is előadja magát s száz eset közül kilenczvenkilencz esetben a csaló zsidó».

A szószékről elhurczolt pap. Orosz-Lengyelországban van egy kis helység. Bartniki a neve. Eddig a világ nem igen tudott a létezéséről. Most azonban bizonyos hirhedtségre tett szert. Nem azért, hogy talán petroleum-forrásokat fedeztek volna föl benne, mint a szomszéd községben. Még az sem történt, hogy az ottani lengyelzsidók mind Magyarországba vonulandó, fölszedték volna a sátorfájukat és ijastul-fijastul közibénk telepedtek volna. Csak egy kis botrány volt az egész, a mit rendeztek és csak a templom, az Isten háza volt a hol rendezték. — Voisievszkovszky plébános vasárnapi istentiszteletet tartott. Épen a szószékről hirdette az Isten igéjét. A hivek nagy ájtatosan hallgatták szeretett lelkipásztorukat és néma csendben figyeltek a szavaira. Egyszerre csak puskacsövek villanása látszik, fegyver csörrenése hallatszik. Fegyveres csendőrök hatolnak a templomba, a kik fölsőbb parancsra egyenesen a szószék felé tartanak és mielőtt a nép ámulatából magához térne, megragadják a plébánost és viszik kifelé. Egy pillanat alatt kitört a népnek elkeseredett dühe. — Szeretett lelkipásztorukat börtönre hurczolják! Nem nézik a hely szentségét! Halálra viszik! — kiáltottak mindenfelől és a hivek, mint egy ember, csoportosultak, hogy megakadályozzák a merényletet. Véres verekedés és gyalázatos botrány lett a vége. A csendőrök fegyverüket használták a védtelen emberek és asszonyok, kiskoru gyermekek ellen, a kik lelkipásztoruk szabaditására törekedtek. Piros, meleg vér fertőzte meg a padlót. Halottak és sebesültek csoportja boritotta a padolatot. És kérdjük: miért mindez? Az a válasz, hogy a plébános egyik istentisztelet alkalmával *elmulasztotta a czárért való imát.* Hátha még olyan főbenjáró bün volna is ez, mint a mennyire nem az, akkor is találhattak volna a fölöttes hatóságok más formát, mint a milyet választottak. De a hatalom emberei ma gőgösek és istentelenek. — Ma nem egyedül büntetni akarnak, hanem az a czéljuk, hogy minél több ember lássa a hatalmukat. — Vigyázzanak! Van még hatalmasabb valaki is náluk s ha ez egyszer majd számon kéri tőlük az ártatlanul kiontott vért, reszketve állanak itélőszéke előtt és keserves lesz a büntetésük. Szálljanak magukba!

Ugyancsak jó dolguk van Lajta Szent-Miklóson az eltolonczolásra váró foglyoknak. A község az ország határán lévén, gyakran kap tolonczokat, a kik néha napokon át ott vesztegelnek a községnek egy, erre a czélra kibérelt fogházában, mig számuk annyira felnövekszik, hogy rendes toloncz-szállitmány gyanánt továbbithatók. — Az elmult héten három tagja volt a toloncz-társaságnak, egy Bauer nevü kismártoni, Palkovics Pál czinfalvi és egy Koller nevü suhancz. A várakozásban hihetőleg elunták magukat. mert egyszerre csak vájni kezdték közös akarattal börtönük falát és sikerül is azt átfurniok annyira, hogy egyenkint átbujhattak rajta. Kellemes meglepetés várt itt reájuk: Wolf lajta-szent-miklósi bornagykereskedőnek a pinczéjébe jutottak, melyet a községtől bir bérben. Felfedezésüknek nagyon megörültek a derék czimborák s hogy ne töltsék haszontalansággal a napot, jobb ügyhöz méltó buzgalommal kóstolgatták a különféle jó zamatu borokat. Mikor aztán már eleget ittak, vissza mentek börtönükbe. Másnap ujból nekiálltak a boriváshoz s talán még ma is mámorosok volnának, ha turpiságukat föl nem fedezik. Beszállitották őket a nagymártoni járásbiróság fogházába.

Korcsmából a halottaskamrába — mulatságból a halálba. Igy ment át Molnár Antal szegedi születésü 61 éves épitési munkavezető a más világra vasárnap este itt Pesten. Hangos muzsikálás. vig dalolás járta ezen az estén a Fóthi-ut 19. számu házban. A mulatozók között volt Molnár Antal is. Molnár éjfél után az emeletről le akart menni a földszintre, de a lépcsőn megbotlott s oly szerencsétlenül zuhant le a földszintre, hogy menten meghalt. Tetemét a mulatság szinhelyéről egyenesen az üllői-uti boncterembe szállitották. Talán nem lesz tanulság nélkül, ha rámutatunk, hogy most böjt van és a ki muzsikáltatja magát, ezen szent időt megszentségteleniti és az Istennem szokott bottal verni, hanem — mással...

Vásároljunk tanuló-sorsjegyet! Ő fensége József Agost főherczeg ur és főmagasságu Vaszary Kolos bibornok herczegprimás ur fővédnöksége alatt álló budapesti Mária-kongregáczió finevelő-intézete szegénytanulók javára nagy sorsjátékot rendez. A sorsjáték 1901 október 31-én 85,126 szám alatt lett a m. kir. pénzügyminiszterium által engedélyezve. Húzás 1902 október 1-én. Egy sorsjegy ára

1-korona. Főnyeremény 10.000 korona értékben. Összesen 1135 nyeremény. Sorsjegyek kaphatók a Magyar Néplap szerkesztő ségében is. (L. a hirdetést!)

Hirdetmények.

Örökbe fogadnék egy jóravaló vallásos, 12 éven felüli kath. árvaleányt. *Herczeg László* gazda, Csépa (Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében).

Asztalostanoncznak fölvétetik egy 14 éves róm. kath. magyar fiu pestmegyei, Csepel községben József-utcza 42. sz. alatt.

Képeink.

1848 márczius 15-ike. A népakarat igazságos diadalának napja volt az, melynek fönséges jelenetét első képünk mutatja. A Nemzeti Muzeum lépcsőjéről Jókai Mór fölolvasta a hires tizenkét pontot, melybe foglalták a nemzet legégetőbb kivánságait, azután Petőfi Sándor elszavalta a *Nemzeti dalt*. Tizezernyi tömeg hallgatta őt és tört ki lelkesedésben hallatára. Ez volt a magyar népnek egyik legszebb ünnepnapja, mely feledhetetlen maradjon köztünk mindenkorra.

Az emléktáblát, mely ugyanazon a helyen falba illesztve hirdeti a napnak és a költőnek emlékezetét, az 1848-ik esztendő ötvenedik fordulójára készitette a magyar főiskolák hallgatósága 1900 ban leplezték le a táblát, a mikor nagy-nagy közönség volt ott jelen. A tábla szövege ez:

A magyar ifjuság állitotta e táblát az ifju magyarság lánglelkü énekesének és örök dicsőségének

Petőfi Sándornak,

ki 1848 márczius 15-én délután a magyar szabadság első szabad dalát e helyről szavalta el.

Két arczkép. Mult heti számunkban adtuk hirét a kabinetben történt változásnak: Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter lemondott és helyét Horánszky Nándor foglalta el. Mai számunkban bemutatjuk a két államférfiunak arczképét és rövid életrajzukat. Tetteik birálatába most nem bocsájtkozunk. Hegedüs a mit tett, a szerint tette, a mint a viszonyok neki azt megengedték. Horánszky dolgát meg majd mutatja az idő. Emberek értékét pedig mindig a tettek tanusitják; államférfiak értékét még inkább.

Hegedüs Sándor kolozsvárott született 55 éves, református. Fiatal éveiben ujságiró volt, még pedig tekintélyes, mert sokat tanult és tudott, különösen a pénzügyhöz és kereskedelemhez értett már akkorábban jól. Czikkeit és tanulmányait komoly államférfiak is mindig figyelemre méltatták; számos törvényjavaslat elkészitését rá bizták. 1875 óta mindig kormánypárti képviselő, 1884 óta szülővárosát képviseli. Számos gyári, biztositó és más vállalkozó részvénytársaságot alapitott és vezetett. A Tudományos Akadémiának tagja, van sok kitüntető rendjele. Éppen három évig volt miniszter. Dusgazdag ember.

Horánszky Nándor az uj miniszter egri születésü, 75 éves. Fiatal korában törvényszéki biró, azután ügyvéd volt Szolnokon, hol mindig nagy szerepet játszott a megyei, városi és társaséletben. 1870 óta képviselő, nagyjában mindig az ellenzéken ült, csak Széll Kálmán miniszterelnöksége óta lett határozottan kormánypárti. Az államügyek vezetésében eddig nem volt része, csak ellenőrzésre szorult. Tagja a katholikus autonómiai kongresszusnak is. Minisztersége elé sokan nagy bizalommal tekintenek.

Népek és nemzetek.

A délafrikai háboru.

Az angol ész persze minden héten ujabb és ujabb koholmányokat tud kitalálni a búrok megfélemlitésére, saját szégyenük takargatására, de hát ez mind nem használ semmit. A héten az járta, hogy De-Wett beteg, megsebesült, elesett stb. S a mig Európa ezen a rémhiren rágódik, addig valóságban De-Wett átkelt Steynnel együtt a natáli vasuti vonalon s az utrechti kerületben kényelmesen megbeszélte Bothával, hogy hogy és mint cselekedjenek, mi módon okozzanak kárt a vitézül erőszakoskodó és lábatlankodó angoloknak.

Ezalatt Angliában is kitaláltak valamit. Azt hiresztelik, hogy a búrok már megkezdték a békealkudozást, sőt az angol miniszterek már tanácskoznak is a föltételek fölött. Pedig szegényeknek eszük ágában sincs! Mig az angolok hirdetik, hogy már vége Búrországnak, azalatt 23 000 jól ellátott és fegyverzett harczos még hatalmas erővel küzd a szabadság, törvény, jog és igazság mellett. Harczolnak biz' azok erősen.

Majd a klerskdorpi angol vereséget akarják *tisztázni*. Azt mondják, hogy a főbb bajt a lovak és az öszvérek rakonczátlankodása okozta. Tehát az angolok politikája a lovaktól és az öszvéreklől függ! Maholnap lovakat és öszvéreket tesznek meg fővezérnek s azok döntenek a fontos hadi tanácskozásokban.

Csak Kitchener hallgat. Ő csak akkor szólal meg, ha elfog egy kóborló búrt, vagy ha pénzre és katonára van szüksége. Mikor szorul, akkor hallgat.

Az angol katonák el is lehetnek keseredve, a mi abból is kitünik, hogy a minap két angol tiszt agyonlövette azokat a búr katonákat is, a kik önként megadták magukat. De az nem zavarja a búrokat.

Épen most kapta meg Krüger Bothának a jelentését, melyben azt irja, hogy a búr kormány, valamint a hadsereg szilárdan elhatározta, hogy harczol mindvégig, vagy teljes függetlenségét adják meg. Az angol hadseregről azt irja Botha, hogy helyzete napról-napra tarthatatlanabb és Anglia előbb-utóbb kénytelen lesz föladni a harczot. Jó éjszakát, angolok!

Márcziusi forradalmak.

Jogot és kenyeret! Ezzel a jelszóval indul ma meg a társadalmi osztályok harcza. Mióta az *egységes nemzetek* alapja megszilárdittatott, a társadalmi bajok megszüntetésének érdekében kitörni készülő forradalmak szele fenyegeti a békét, rendet és nyugalmat.

Márcziusban vagyunk, a forradadalmak havában. A trieszti és a barczelonai zavargások szitották a parazsat.

Vasárnap délelőtt Párisban a munkanélküliek nagy gyülést tartottak, a melyet már napokkal előbb hirdettek izgató czikkekben és föliratokban. A gyülés ideje alatt kivonult az egész rendőrség, mert nagy rendzavarástól tartottak. A gyülésen izgató beszédek hangzottak el a franczia kormány ellen s megfenyegették a társadalmat, monvdán: «a vérfürdő az ő sorsuk!»

A gyülés után a tömeg a Köztársaság-térre nyomult. Itt véres összeütközés keletkezett a rendőrség és a tömeg között. A munkások a Marseillest énekelték s e közben egyre kiáltoztak: «Halál a polgári társadalomra! Veszszenek a burzsoák!»

A rendőrség szét akarta oszlatni a tömeget, de nem sikerült. Tábort ütöttek a téren és ott folytatták az izgató beszédeket.

Mikor a rendőrség ujra ellenök ment, a tömeg kő-

záporral fogadta őket; a rendőrök erre karddal rohantak a népre. Számos nő és gyermek sulyosan megsebesült. A rendőrök közül tizennégy oly sulyos sebeket kapott, hogy kórházba kellett őket szállitani. Huszonöt rendőr könnyebb sérülést szenvedett. A munkások közül nyolczvan megsebesült.

Az olaszországi Cosenzából tüntető csapatok bejárták Casano al Jonio községet és gyujtogatva haladtak, mig az odarendelt katonaság rendet csinált köztük. A tüntetés oka az volt, hogy a munkások Calabriában vasutak épitését követelték.

Belgiumban is zavargásra készülnek. A szocziálisták több helységben megkezdték az utczai zavargá-okat. Azt hiszik, hogy sikerül kivivniok az általános válasz ói jogot, mert az idén besorozandó összes szocziálisták megfogadták, hogy forradalom kitörése esetén mind megtagadják az engedelmességet föllebbvalóiknak.

Legujabb hir a délafrikai harczterről. Jelentékeny búr győzelem.

Delarey búr tábornok, a ki két év óta Transzvál nyugati hegyvidékén tartózkodik, másfélórás kemény erős harcz után megsemisitette Methuen angol tábornok seregét. Kitchener lord sajnálattal jelentette meg az angol kormánynak ezt a véres napot, melyen 41 embere meghalt, 71 megsebesült és 201 fogságba esett. Angol körökben attól tartanak, hogy a tényleges veszteség még nagyobb is volt.

A szent kereszt tanulságai.*

V.

A kereszt — fa.

«És nevele az Uristen a földből mindenféle fát, az élet fáját is.» (Gen. II, 9.)

Tizenkilenczszáz esztendeje innen-onnan, hogy az Egyház alapittatott és ez idő óta méltán tisztelik az emberek a keresztfát a bensőséges kegyelet és szeretet minden jeleivel. A kereszt tiszteletére zengett az egyházi énekesek kara mindenkor, hogy a megváltott sziveket fölemeljék, áhitatra hangolják ezen szent fa iránt, melyen a Megváltó mennyei Atyjától elnyerte a megbocsátás békecsókját. A tövébe roskadtak az évszázadok bűnbánói, hogy forró bűnbánat könyeikkel áztassák azt s hogy fölfogják a vigaszkegyelem drága balzsamát, a mely csak erről a fáról fakadt sajgó lelki sebeikre. A századok megihletett festőinek kedves tárgya a keresztfa, a melynek szépségét nem egyszer megközelitették vásznaikon. — A templom oszlopos csarnokaiban csak a keresztviselő dicsőitésére hangzik föl az orgona dörgő akkordja, hogy kisérje az igazak énekét, a kik a keresztben győzőnek szent énekeket zengedeznek. A keresztfa az a fénylő csillag, a mely jóságos fényével az élet utvesztőiben bevilágitja utainkat. A keresztfa a remény horgonya, a mely biztos megmenti az élet zajgó tengerén annyi viharhánytorgatta életsajkánkat. A keresztfa kormánya e hajócskának, a melyet bár ide vagy oda vessenek az életviharok, kikerüli a vészthozó szirtet, mélységet, örvényt s biztos kikötőbe vezet. Oh, jó kereszt, nagy a te szépséged, nem tudunk eltelni nézéseddel, hiszen mennél tovább tanulmányozunk, annál mohóbban kivánunk veled és rajtad egyesülni a Krisztussal. Ma is ide állunk a kereszt alá és nézzük a keresztet, mint fát, az élet fáját. Ez a szent kereszt csodálatos fa, csodás

I. *az ő növésében,*

II. *az ő gyümölcseiben.*

Tisztaságos anya, Mária! esd ki számunkra szent Fiadnál elmélkedésünkre az ő szent áldását és a megtérés kegyelmét. Á. f.

I. Csodás, nagyszerü fa a keresztfa. Az ő növésében, fejlődésében. Egyszer az Ur Jézus a mustármagról szólott: «*Hasonló* — ugymond — *a mustármaghoz, mely kisebb ugyan minden magnál, mikor pedig megnő, az égi madarak eljönnek és ágain laknak*». (Szent Máté 13, 31, 32.) Ezen szavak egészen ráillenek a keresztfára. Alacsony fa volt az a kálváriai keresztfa, alig 16 láb magas és 9 láb széles. Árnyékában alig huzódhatott meg az a néhány hüséges sziv, a kik mindhalálig szerették a Mestert. Négyen voltak, mint az evangélista följegyzi: «*Állának vala Jézus kereszte mellett az ő anyja és anyjának rokona, Mária, Kleofás felesége és Mária Magdolna*». (Szent János 19, 25.) Hozzávehetjük még az evangélistát, igy se sokan huzódhattak meg a kereszt árnyában. És valamint a hajnalban csodásan megnő az árnyék, ugy a kereszténység pirkadásakor a keresztfa árnyéka is csodásan terjeszkedett. Vegyük az apostoli szent időket. Krisztus tanitásának hordnokai már sok száz és ezer hivővel huzódtak meg a kereszt árnyában. Pünkösd napján hirdeti az igét először szent Péter és háromezeren siettek a kereszt oltalma alá. És ezek száma is napról-napra növekedett, a mint följegyeztetett: «*Az Ur pedig naponkint szaporitá azokat, kik üdvözlendők valának egyetemben*». (Apost. Csel. 2, 47.) És a hivök száma oly örvendetesen szaporodott, hogy egy egyházi iró méltán jegyzi föl: nincs vidék, város, helység, falu, a hová el ne hullott volna az evangeliumi mag, gyökeret ne vert s ne gyümölcsözött volna. Mikor aztán az Egyház kapui Péter látomása után a pogányság számára is megnyiltak, népek, nemzetek siettek a szent kereszt árnyaba. Ha ugy tudnám leirni az Egyház kezdetének ezen dicsőséges napjait, a mint fényükben ragyogtak akkor, nagy csodálkozással telnétek el; hátha azon kor boldog szülöttei lehettünk volna! Az apostolok a Mester utasitása szerint vándorbotot ragadnak, hirdetik Krisztust, a megfeszittettet és csoda, győzelem kél nyomdokaikban. Mikor a tizenkettedik apostol, a szeretet apostola, szent János, ki az Üdvözitő keblén pihent, 101-ben mint ephesusi püspök meghalt, már hatalmas népek pihentek testvéri szeretet és egyetértésben Krisztus keresztje alatt.

Az apostoli idők után még csodásabb a szent evangelium sikere. Bár háromszázad hatalmasai megesküdtek, hogy kiirtják a föld szinéről a legutolsó keresztényt is, csak gyarapitották a keresztények ezreinek boldog számát. És ha a föld minden gyötrelme, a kinzó eszközök minden fajtája, a vérszomjas vadállatok milliói siettek volna a keresztények kiirtására, mit sem árthattak volna. Beigazult Tertullian szava: «A martirok vére, uj keresztények magva lőn». A Krisztusban kiszenvedettnek helyét ezrek foglalták el és mily örömmel! Itt már nem árthatott a halál, mert roncsaiból száz élet kélt. *Szent Jusztin* martir jellemzi az állapotokat, midőn följegyzi: «Nem vala néptörzs, lett légyen nomád és a sivatagokban bolyongó, melynek fiai között az Ur Jézust ne imádták, kérték vagy neki hálaáldozatokat be nem mutattak volna». Bármely irányba tekintünk, ugy a ködös Albionon, mint a déli Spanyolországon, Itálián vagy a hideg éjszakon, megvalósult Tertullian mondása: «Mi, keresztények, betöltünk

*A Pelikán Krizsó tisztelendő ur szerkesztésében (Budapest, VII., Csömöri-ut 32.) megjelenő régi és közkedvelt «Jó Pásztor» egyházszónoklati folyóiratban. Megjelenik havonta. Előfizetési ára egész évre 8 korona. Azok számára közöljük, kiket viszonyaik megátolnak abban, hogy bőjti szentbeszedet hallgathassanak.

szigeteket, városokat, várakat, kastélyokat, ott vagyunk a házakban, palotákban, a forumon, a szenátusban egyaránt». A mustármagról mondott jövendölés imigyen teljesedett be a keresztfán, minden idők és népek üdvjelén.

Ne a multban gyönyörködjünk, az hithü eleink dicsősége, tekintsük a mostohának látszó *jelent*. A magas északnak hófedte jégcsucsain, a délnek illatos erdőkoszoruzta bérczein, a tenger csendes szigetein, a hová csak a hajótörött menekül kétségbeesésével, ott a kereszt, ágait kiterjesztve a világ négy tája felé. 900 érseksége közel 300 millió hivő hirdeti a kereszten meghalt Krisztus istenségét. Az öt világrész legrejtettebb zugában is, a hol emberek csak megfordultak, dicsőitik a kereszten függő Istenfiát. Látva és megfontolva mindezeket, térdre roskadok. Nincs szavam több, csak szivem ver, dobog hangosan; azt hirdeti minden dobbanása: «Nagy vagy Uram és hatalmas, imádlak és áldlak mindörökké!»

Mily csodás a növése azon fának, melyet egykoron a Megváltó a Golgotha véráztatott talajába ültetett. Édes megnyugvás tölti el sziveinket azon gondolatra, hogy nekünk is van helyünk e csodás fa alatt, hogy ott kipihenjük az élet fáradalmait, hogy mi is tagjai vagyunk az egyedül üdvözitő Egyháznak. Köszönjük meg e kegyelmet éltünk minden napjaiban. Kérjük a Mindenhatót, hogy mindjobban terjedjen és eljöjjön *az ő országa*. Ne fogyatkozzek meg a bensőséges imádság ajkainkon, hogy mielőbb valóra váljék, hogy: «Krisztus uralkodik, Krisztus igazgat, Krisztus meggyőz mindeneket».

II. Csodásak, testvéreim, az Ur Jézus keresztjének *gyümölcsei* is. Legnemesebb, legszentebb *gyümölcse* vala a keresztfának az Ur Jézus Krisztus, a kiben a bün eltöröltetett, a nyomorult emberiség megváltatott. Az első gyümölcs tehát a megváltás vala. Hogy vigad, hogy ujjong az Egyház, a megváltásról és a keresztfáról emlékezvén: «Édes fa, te valál egyedül méltó, hogy viseljed a világ váltságát». Ennek a szent fának tehát Ő, az édes Jézus volt az első gyümölcse. Ő az ártatlan bárány, a kiről szent Pál apostol irja: «*Megalázta magát, engedelmes lévén mindhalálig és pedig a keresztnek haláláig*». (Filipp. 2. 8.) Ő volt az uj-szövetség ártatlan Izsákja, a ki maga viselte nemcsak a mi büneinket, hanem az áldozati fát is, hogy a megbántott mennyei Atyát halálával, vére hullásával kiengesztelje. Három óráig függött a keresztfán s miután a megváltás nagy müvét befejezte, a poklot és halált meggyőzte, aláhullott legszentebb Anyjának ölébe. Drága gyümölcs, imadandó gyümölcs! Nem vala a világ kezdetétől fogva hozzá hasonló, a mely nemcsak a testet, de a lelket is táplálta volna.

Az első «gyümölcsnek» áldása csodás gyümölcsöket nevelt még a kereszt fáján. Hiszen a keresztfa, hogy nagy Leó pápa mondásával éljek: «Minden áldás forrása, minden kegyelem oka lőn». Csoda-e, ha ezen fa bőséges, gazdag gyümölcsöket termett, mikor az Ur Jézus szentséges vére termékenyitette. Ez volt az oka, hogy századok forgása alatt oly fönséges nemes gyümölcsöket termett, melyek szemléletére mosolygott az ég és a föld betelt mennyei gyönyörrel. A szentek megszámlálhatlan serege a gyümölcse a keresztfának. A kiválasztottak diszes, fényes csoportja, kik betöltik a mennyei csarnokokat és az isteni Bárány előtt szünet nélkül dicsérő és hálaénekeket zengedeznek. Lapozzátok át a pogányság történelmét és egyet sem fogtok találni kimagasló vagy szerény alakjai között, a ki elnyerte volna a halhatatlanság koronáját a mennyei Sion fényességében, mert nem lehet a száraz ágról édes, nemes gyümölcsöt szedni, vagy, a mint az Irás mondja: «Senkisem szedhet a tövisről édes fügét, vagy szőllőt a galagonyáról». De alig sülyedt a Golgotha talajába drága gyümölcsével a keresztfa, máris szakadatlan láncolata támad a szenteknek, kik a Szentlélek Isten kegyelmének bőségében megérnek Istennek kedves gyümölcsévé. Válogassunk csak egy kissé a szent keresztfa gyümölcseiben, a szentek dicső seregében, a kik a Báránynak hozsannát zengenek mindörökké!... Azaz ne válogassunk, vegyük őket sorra, a mint következnek!

Gyönyörködünk az *apostolok* előkelő seregében. Ők voltak az Ur igéinek, tanitásának hordnokai. Ők hintették el az evangelium magvát a világ minden tája felé és igy millió, millió boldog lélekkel gazdagitották az eget. Őket követik a vérrózsával diszitett *martyrok*, abéke pálmájával ékesek. Biborpalástjuk ékes kinzatásuk eszközeitől, fejüket a vértanuság ragyogó koronája koronázza, a melyről hajnali fénysugárként ragyog felénk: «Krisztusért és a hitért». Előljár szent István vértanu, a ki elsőnek találtatott méltónak meghalni Krisztusért. Meglátjuk a jámbor *hitvallók* fényes seregét. A remetéket; kik lemondva mindenről, a mi a világé, a puszták magányába vonultak vissza, hogy önsanyargátással és szent elmélkedéssel várják a boldog halált. A tudós egyházatyákat; kik lángelméjük fényével bevilágitottak a pogányság sötétjébe, megvédelmezvén a szent hit tanait a fondorkodó tévtanitók ellen. A *tiszta szüzek* erényes csoportját is köszönthetjük a seregben, a kik megvetették a test kivánságát és szüzességük liliomát szeplőtelenül megőrizték s nyujtották át a szeplőtelen Bárványnak. Igy jelentek meg ők szeplőtelenül a Bárány menyegzőjén. A jámbor *özvegyek* ékes serege is leköti figyelmünket a kik egy perczre sem feledték állasok kötelneit s csak azt cselekedték, a mi kedves az Ur előtt, neki ajánlván föl szivüket, egész énjüket. És az a fényes sereg, a szentek serege, a melyről szent János evangélista irja: «*Megszámlálni őket senki sem tudta, minden nemzetségből és nemzetből, népekből és nyelvekből a királyi szék előtt és a Bárány szine előtt állani, fehér hosszu ruhákba öltözve, pálmákkal kezeikben*». (Titk. Jel. 8, 9.) A diszes menetet Mária nyitja meg, a szentek között a legszentebb: mindenszentek Királynéja. De az égnek ezen boldog lakói mindannyian az élet fájának nemes gyümölcsei, a kiket a mennyei kertész gyüjtött össze a halhatatlanság csarnokába. Oh áldott fa, a mely ily gyümölcsöket nevel!

Nemde, szeretteim, ti is ily nemes gyümölcsök szeretnétek lenni az Ur Jézus drágalátos keresztjének fáján? A ti óhajtok, a ti vágyatok megvalósitásán fáradozom én, ez a czélja ezen bőjti szent időszaknak. Ezen czélt fogjuk szolgalni, ha vétkeinket megbánva erényes, istenes életre törekszünk. Alázatosság, szelidség, tisztaság, szüzies érzés, igazságosság és megbocsátás azon erények, a melyek által óhajunk teljesül. Ezek nemesitik meg földi életünket és szerzik meg számunkra az örök élet koronáját. Ezek elnyeréseért fáradozunk, hiszen az Ur Jézus keresztje biztosit, hogy fáradozásunk, ha kitartás és ima kiséri, nem leend sikertelen. Szent Péter hiv, a ki járt már a mi utainkon: «*mint engedelmes fiak, nem szabrán magatokat tudatlanságtok előbbi kivánságaihoz, hanem ama szent szerint, ki titeket hivott, ti is minden magatokviseletében szentek legyetek; mert irva vagyon: Szentek legyetek, mert én szent vagyok*». (I. Péter I. 14—14.) Ha mi, Szeretteim, lelkünk épségét megóva, Krisztus keresztjéhez méltó gyümölcsök törekszünk lenni, a gyümölcsszedés nagy napján üdvösség leszen osztályrészünk. Akkoron bennünket is fölveend választottai közé az édes Jézus, a Megváltó, akkor mi is hallani fogjuk üdvözitő igéit: «*Jöjjetek, Atyámnak áldottai, bírjátok a világ kezdetétől nektek készitett országot;* menjetek be azon örömökbe, a melyek szépségét, édességét *szem nem látta, fül nem hallotta, sem az ember szivébe föl nem hatott*». (Szent Máté 25, 34. I. Kor. 2, 9.)

Jó könyvek.

Szőlőbirtokosok figyelmébe. Van-e szőlőbirtokos ki ne ismerné «A szőlő helyes metszése» czimü könyvet, mely a szőlő metszési módjait tárgyalja. A helyes metszés által fokozzuk szőlőink termőképességét és jövedelmét. E hasznos könyv négy év alatt a harmadik kiadást érte. Irta Maurer János Megrendelhető a szeézőnél. — Kecskemét. — ára füzve 2 kor, kötve 2 kor. 50 fill.

Nyilttér.

Vérgyógyitás (Hemopatia)

Ezen uj eredeti gyógymód rendkivüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény**, **aszthma, sziv, vese, gyomor,** bél- és nólyagbántalmaknál, sulyos **idegver** es **tő bajoknal.** Biztos védelem **szélhüdes** és **elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva es most évente száz meg száz teljes gyógyulassal számol be. E gyógymód megalapitójának es **egyedüli** képviselőjenek

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopata) rend. intézete van

Budapest, V., Váczi-körut 18.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6-ig. Dijazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kivül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

KEDVDERITŐ.

Kedvező alkalom.

Biró: Ha ön semit se tud az esetről, mért jelentkezett önként tanunak?

Tanu: (a ki mosóasszony): Mert az aljegyző urat sohasem találom otthon, szólna neki a biró ur, hogy nagyon régen tartozik már három forinttal.

Fölfogás.

A falusi ember bemén a nagy városba, sorra nézegeti a szebb épületeket, ámulva áll meg egyik előtt:

— Hát ez mi?

— Börtön.

— Ejnye, de szép. Már ilyen csak nincs minálunk, de hát mink szegény emberek is vagyunk, nem magunkfélének való ez, hanem uraknak.

Közgazdaság.

Budapesti piaczi árak.

Buza: Tiszavidéki 8·65 kor., fehérmegyei 9·70 kor. bácskai 9·45 kor., raktáráru 9·90 kor.

Rozs 7·88—0·— kor.

Zab: 7·65—0·— kor.

Tengeri: 5·10 kor.

Az árak 50 klg.-kint, koronaértékben értendők.

Liszt: Mai átlagos jegyzések Budapesten.

0	1	2	3	4	5	6	7	7½	8
30·60	28·80	28·40	28·20	26·70	26·40	25·40	22·60	21·40	12·—

Korpa. Finom: 9·—, durva 9·40.

Ferenczvárosi sertésvásár. Készlet 337 drb. Érkezett 590, összesen 927 darab. Eladtak 783 drbot. Maradvány 184 drb. Árak: Páronkint 120—180 kilogramm sulyban 100—106 kor., 220—280 kilós 100—107 korona, 320—380 kilós 06—106 korona. Öreg nehéz, páronkint 400—500 kilógramm sulyban 92—98 korona 100 kilógrammonkint élősulyban. Páronkint 45—50 kiló és a vételösszeg 4 százalékának elengedése mellett. A vásár lanyha volt,

A darnói templom javára rendezett

tárgy-sorsjáték húzása

visszavonhatatlanul

f. é. április 15-én fog megtartatni.

Ezerkétszázöt nyeremény van!

(Ezüstnemü, gyönyörü házi oltár, butorok, aranyóra, konkolyválasztó, konyhafelszerelés stb.)

Egy sorsjegy ára 1 korona, öt sorsjegy ajánlva 4 korona 35 fillér, tiz sorsjegy ajánlva 8 korona.

Legczélszerübb a pénzt utalványnyal előre beküldeni.

Ajándéktárgyak a sorsjáték czeljaira köszönettel elfogadtatnak és a sorsolási jegyzéken nyugtáztatnak.

A sorsolási jegyzéket megrendelőinknek megküldjük.

A ki sorsjegyet vesz, vagy a sorjáték czéljaira ajándéktárgyat küld, az templomunk jótevője és része lesz évenkint egy örökös szent misében

Tiszteletteljesen kérjük ügyünk szives pártolását.

A megrendelést igy tessék czimezni:

A r. k. plebániahivatalnak Darnón, Mosonm.

STOWASSER J.

cs. és. kir. hangszergyáros, a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség szállitója.

Budapest, II., Lánczhid-utcza 5. sz.

Hegedük vonóval 3 frttól 15 frtig. Mesterhegedük vonóval 15 frttól 300 frtig. Gordonkák vonóval 10 frttól 150 frtig. Nagybőgők vonóval 20 frttól 100 frtig. Fuvolák 2 frttól 100 frtig. Szárnykürtök 14 frttól 20 frtig. Czimbalmok 35 frttól 300 frtig. Ősi magyar tárogatók szabadalmazva 20 frttól 60 frtig. Elpusztithatlan, kitünő erős hangu harmonikák, utólerhetetlen erős hanggal és tartóssággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttól 80 frtig. Templomi és más zenekarok részere

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállittatnak.

Harmoni a-árjegyzék külön kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(CHICAGÓI ARATÓGÉPGYÁR.)

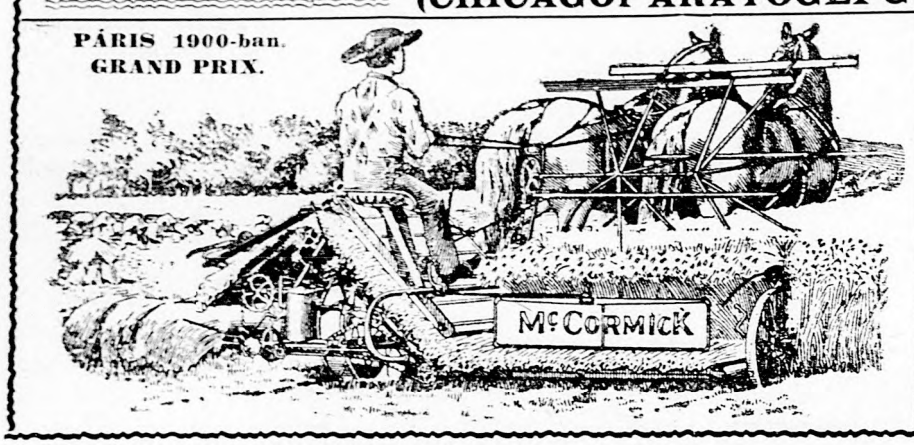

Kévekötő aratógép. Fükaszálógép, Kószörükészülék, «Daisy» marokrakó aratógép, Szénagyüjtő gereblye és Kévekötőfonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s áraimkat nem kérdezte. Olcsó tartalékrészek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

Évi termelés: 362,000 gép.

William I. Stillmann
igazgató.

Budapest, V. ker., Váczi-ut 30. sz.

Országszerte elismert, erős-csontú, gyors fejlődésű és edzett elsőrendű

Magyar bikák.

Továbbá kiválóan tiszta, csiraképes

olcsó

oberndorfi répamag

50 kilón felül minden mennyiségben.

Gróf Teleki Arvéd ur drassói uradalmában

Also-Fehérmegyében. ★ Posta, vasut és távirda állomás: **Koncza.**

Köszönőirat egy levelezőlapon. (Közjegyzőileg hitelesitve.)

Tisztelt uram! Sertéseim már jó idő óta nem ettek s nyomorultan néztek ki. Véletlenül embereim egyikétől kaptam egy csomagot az Ön hizlaló porából. És csodák csodája! Sertéseimet nem győzöm etetni s már pár nap alatt is tetemesen hiztak, a mit csak ezen szernek köszönhetek s mindenkinek a legmelegebben ajánlhatok. Kérek postafordultával 5 csomag sertéstápport. 31/10, 1900.

Tisztelettel **Englisch József,** pályamester, Belixe, Slavonia.

Ezen másolat teljesen egyezik az előttem levő, 4 fillér és 2 filléres bélyeggel ellátott levelezőlapon irt eredetivel. Laibach, 1901. oktober 3.

(Közjegyzői pecsét.) **Plantan Iván,** s. k. közjegyző.

Minden sertésbirtokos megveszi a **Trnkóczy dr sertestápporát,** mely minden kereskedőnél kapható vagy ha nem, ugy postán rendelendő. **Trnkóczy gyógyszertára Laibach, Krajna.** 1 csomag 50 fill 5 csomag 2 kor

Vásároljunk tanuló-sorsjegyet!

Huzás október elsején lesz. Egy sorsjegy ára egy korona.

Főnyeremény 10.000 kor. érték. Összesen 1135 nyeremény.

Sorsjegyek kaphatók: a Magyar Néplap szerkesztőségében.

Szétküldéshez bélyeget vagy bélyegre pénzt kérünk!

A

„Szent Antal"

kaszagyár

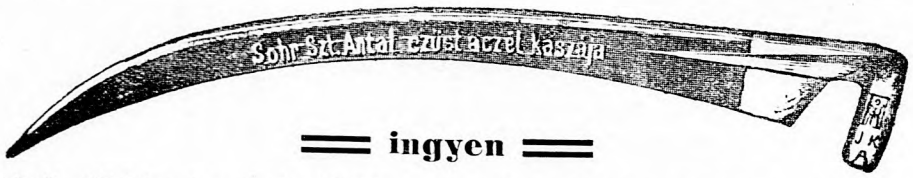

ingyen

küld bárkinek **képes** főárjegyzéket a közkedvelt, világhirü és a londoni kiállitáson is kitüntetett **«Szent Antal» ezüstaczél kaszáról.** — Egyedüli és kizárólagos szállitó és főelárusitó

SOHR JÓZSEF, Somogy-Szill (Somogymegye),

kihez kaszákra vonatkozó mindennemű levelezés intézendő.

A Sohr «Szent Antal» kasza előnyei más kaszával szemben:

Védjegy

1. **A Sohr „Szent Antal" kasza** a legtinomabb, rafinált, kétszer edzett ezüst-aczélból készül, el-szállitás előtt minden darab ki lesz kalapalva és kipróbálva a teljes jótállás mellett lesz a gazdaközönségnek átadva.

2. **A Sohr „Szent Antal" kasza** hajszálvékony pengéjü, de merev, feszes lappal, fölötte röpke és csorbi hatlan élü, a legkeményebb hegyi sarjút épp ugy a legkuszáltabb gabonát is játszva aratja le.

. **A Sohr „Szent Antal" kasza** egyszeri fenéssel 200—250 lépésig, egyszeri kalapalással napokig kitart és 6—8 évig teljesen jó, holottt más kaszával alig lehet 1—2 évig fáradva és szzadva dolgozni.

4. **A Sohr „Szent Antal" kasza** egy rendes kaszás-ember kezéhez van igazitva, nem kell kovácskézbe adni, mert ezáltal a kasza hátulja lágyul.

A Sohr „Szent Antal" kasza a legjobb kasza a világon és a ki ilyen kaszával dolgozott, sohasem vesz kezébe más kaszát.

Számos elismerő-, köszönőlevél és utánrendelés érkezett majdnem minden rendelőtől, melyek szives megtekintés végett bárkinek rendelkezésre állanak.

5 db. rendelésnél a posta öltséget a kaszagyár fizeti. — 10 db. rendelésnél a postaköltséget fizeti és egy kaszát ingyen, raadasul küld. Gyémántaczél-beretva három évi jótállással 1 forint 50 krajczár.

Gyüjtőknek értékes kedvezmény! — A téli hónapok a legalkalmasabbak megrendelőket gyüjteni.

Mindenki kérjen levelezőlapon árjegyzéket!!!

Stephaneum nyomása, Budapest, VIII., Szentkirályi-utcza 28/a.